

บุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร

นายจักรพันธ์ จตุพรพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

PERSONALITY AND CREATIVITY OF UNDERGRADUATE STUDENT IN BANGKOK
METROPOLITAN

Mr.Jakaphan Jatupornphan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
โดย	นายจักรพันธ์ จตุพรพันธ์
สาขาวิชา	สุขภาพจิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ชัยชนะ นิ่มนวล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	นายติณพัฒน์ แก้วยอดทิวัตต์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะแพทยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ไศภณ นภาธร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิง รัชมน กัลยาศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ชัยชนะ นิ่มนวล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(นายติณพัฒน์ แก้วยอดทิวัตต์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ เขียวชัย งามทิพย์วัฒนา)

จักรพันธ์ จตุพรพันธ์ : บุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร. (PERSONALITY AND CREATIVITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN
BANGKOK METROPOLITAN) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร.นพ.ชัยชนะ นิ่มนวล, อ.ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ร่วม: นายดิณพัฒน์ แก้วยอดทิวัตต์, 91 หน้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยภาคตัดขวางเชิงพรรณนา (Cross-sectional descriptive study) เพื่อศึกษา
ลักษณะบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ในนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลัง
ศึกษาในชั้นปีที่ 1-5 ในฐานะตัวอย่างของมหาวิทยาลัยรัฐบาล และนักศึกษาคณะต่างๆจากมหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ในฐานะตัวอย่างของมหาวิทยาลัยเอกชน และใช้นิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานครโดยคร่าวๆ จำนวน 1,080 คน และเพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP
(International Personality Item Pool) ฉบับภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามทั่วไป
เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยและแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาโดยจุฬามาศ นาคินิยม
พรรณนาลักษณะบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ Pearson
Correlation Coefficient เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านต่างๆของบุคลิกภาพกับความคิด
สร้างสรรค์ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณอื่นๆ ใช้ Independence t-test หรือ One-way
ANOVA ตามประเภทของข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่าเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยมีความเที่ยงชนิดความสอดคล้อง
ภายใน มีค่า Cronbach's alpha ที่ .69 - .90 และชนิดทดสอบซ้ำ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .66 - .89 มีความ
ตรงเชิงเนื้อหาโดยการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและความตรงเชิงโครงสร้างโดย Factor Analysis ได้ 11
องค์ประกอบย่อยและ 4 องค์ประกอบหลัก กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีบุคลิกภาพหลักที่ค่าคะแนนสูงสุดคือมีวินัย
รับผิดชอบ ค่าคะแนน 58.3 (จาก 100) ส่วนความคิดสร้างสรรค์ด้านการปรับแต่ง/ละเอียดลออ มีค่าคะแนน
24.7 ซึ่งสูงกว่าด้านความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสัมพันธ์กับความคิด
สร้างสรรค์ทั้งด้านความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว และด้านปรับแต่ง/ละเอียดลออ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตาม
การนำผลไปประยุกต์ใช้ จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อจำกัดที่สำคัญคือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ไม่ใช่ตัวแทนของนิสิต
นักศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่ได้สุ่มจากประชากรทั้งหมด

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชาสุขภาพจิต..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ปีการศึกษา2554..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

5374802930: MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORDS: PERSONALITY / CREATIVITY / UNDERGRADUATE STUDENT

JAKAPHAN JATUPORNPHAN: PERSONALITY AND CREATIVITY OF UNDERGRADUATE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLITAN. ADVISOR: ASST.PROF.CHAICHANA NIMNUAN, M.D.,Ph.D., CO-ADVISOR: TINNAPHAT KAEWYODTIWAT. 91 pp.

This cross-sectional descriptive study aimed to explore personality and creativity of the 1st to 5th year medical students at Chulalongkorn University representing government-run university and the 1st year students from various faculties at Kasembundit University representing private university in Bangkok Metropolitan, where 1,080 students were recruited. Another aim was to assess the quality of IPIP-Thai (International Personality Item Pool-Thai version). Research instruments included a demographic questionnaire, IPIP-Thai and the creativity questionnaire developed by Jutamas Nakniyom. Mean and standard deviation were used to describe personality and creativity dimensions; Pearson Correlation Coefficient to determine relationship between each personality and creativity dimension; and Independence t-test or One-way ANOVA to determine relationship between others variables and personality/creativity dimensions where appropriate.

IPIP-Thai has internal consistency type of reliability with Cronbach's Alpha ranged from .69 to .90 and test-retest reliability with correlation coefficient ranged from .66 to .89. Content validity has confirmed by experts. Construct validity has been verified by Factor Analysis showing 11 first-order factors and 4 second-order factors. The personality factor with highest score is Conscientiousness which valued 58.3 (out of 100). For creativity, Flexible/Elaboration scores 24.7 which is higher than Originality/Fluency. IPIP Intellect factor has high correlation with both Originality/Fluency and Flexibility/Elabolation of creativity scale. To apply the study results should, however, do with cautions due to a limit of generalization. The sample could not represent students of Bangkok Metropolitan because it was not randomly selected from all population.

Department:Psychiatry..... Student's Signature.....

Field of Study:Mental Health..... Advisor's Signature.....

Academic Year:2011..... Co-Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาและช่วยเหลือให้ความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอกล่าวนามเพื่อระลึกถึงพระคุณของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์ ชัยชนะ นิมนวล อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และนายดิณพัฒน์ แก้วอดทิวัดต์ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เป็นอย่างสูงที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา รวมทั้งสละเวลาในการตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์เพื่อให้งานทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิง รัชมน กัลยาศิริ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ เอี้ยวชัย งามทิพย์วัฒนา ที่กรุณาให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งกรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์, รองศาสตราจารย์ ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณฎา ด้อยคำภีร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรรคนะ ใจชุ่มชื่น และนายดิณพัฒน์ แก้วอดทิวัดต์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือในครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ นายแพทย์ ดนัย วังสตรัคและเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนิสิตทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและประสานงานในการเก็บข้อมูลนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 5 ขอบคุณหัวหน้านิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 1-5 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยประสานงานในการเก็บข้อมูล และนิสิตแพทย์ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิระพงษ์ จันทร์งาม และคณาจารย์คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี รวมทั้งขอบคุณนักศึกษาามมหาวิทยาลัยศรีปทุมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ดร.เอกสิทธิ์ สนามทอง และคณาจารย์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต รวมทั้งขอบคุณนักศึกษาเกษมบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ ดร.ณภัทรวรรต บัวทอง ที่คอยให้คำแนะนำการวิเคราะห์ทางสถิติ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอขอบคุณ พี่ๆ และเพื่อนๆ สาขาวิชาสุขภาพจิตทุกท่าน รวมทั้งเพื่อนทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ขอกราบเท้าด้วยความเคารพอย่างสูงสุดแก่คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ๆ ที่ได้คอยให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัยให้มีความมุ่งมั่นอดทน มีพลังต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคทุกอย่างได้จนสำเร็จลุล่วง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	15
วิธีการประเมินและเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย.....	30
การรวบรวมข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างประชากร.....	35
ส่วนที่ 2 ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย.....	38
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา.....	44
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่.....	52
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่างๆกับความคิดสร้างสรรค์.....	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อจำกัดในการแปลผลหรือการนำไปใช้.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	64
สรุป.....	64
รายการอ้างอิง.....	65
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	71
ภาคผนวก ข. ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	83
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	แสดงบุคลิกภาพพื้นฐาน 16 ลักษณะ ของแคทเทิลล์..... 13
3.1	จำนวนนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2554..... 27
3.2	จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2554..... 28
4.1	อัตราการตอบกลับของการสำรวจ..... 35
4.2	จำนวนและร้อยละจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง..... 36
4.3	แสดงข้อคำถามตามองค์ประกอบต่างๆ..... 39
4.4	แสดงค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ โดยความสอดคล้องภายใน 41
4.5	แสดงการจัดกลุ่มองค์ประกอบในลำดับสอง 42
4.6	แสดงการจัดกลุ่มองค์ประกอบหลักด้วยองค์ประกอบย่อย..... 42
4.7	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละด้านของเครื่องมือวัด IPIP ฉบับภาษาไทย เมื่อทำซ้ำ (test-retest correlation)..... 43
4.8	แสดงค่าคะแนนบุคลิกภาพแยกเป็นองค์ประกอบ..... 45
4.9	แสดงค่าคะแนนบุคลิกภาพแยกเป็นองค์ประกอบโดยปรับค่าคะแนน..... 51
4.10	แสดงค่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์สององค์ประกอบ..... 51
4.11	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ด้านความไว้วางใจ รับผิดชอบ (Conscientiousness)..... 53
4.12	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)..... 54
4.13	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ด้านความมีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)..... 55
4.14	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ด้านความเห็นอกเห็นใจ (Extraversion)..... 56
4.15	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ด้านความคิดริเริ่ม รวดเร็ว (Original / Fluency)..... 57
4.16	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ด้านการปรับแต่ง ละเอียดลออ (Flexible / Elaboration)..... 58

ตารางที่	หน้า
4.17	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์..... 59
5.1	แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์..... 61

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์.....	45
2	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก.....	46
3	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ.....	46
4	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดกว้างไกล.....	46
5	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความเข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ.....	47
6	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมีระเบียบ.....	47
7	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดลึกซึ้ง ชับซ้อน.....	47
8	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ.....	48
9	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดเร็ว.....	48
10	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม.....	48
11	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความตึงเครียด.....	49
12	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านความไว้วางใจ รับผิดชอบ.....	49
13	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านความมั่นคงทางอารมณ์.....	49
14	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านความมีไหวพริบ สติปัญญา.....	50
15	ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านสัมพันธภาพ เข้าสังคม.....	50

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

บุคลิกภาพเป็นผลของการพัฒนาการในช่วงต่างๆของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนกลายเป็นลักษณะโดยรวมของบุคคลที่แสดงออกมาโดยการตอบสนองต่างๆที่มีต่อสภาพแวดล้อม การศึกษาบุคลิกภาพช่วยให้เกิดความเข้าใจและอาจนำมาใช้ในการคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลในปัจจุบันและอนาคตได้⁽¹⁾ จึงมีการศึกษาบุคลิกภาพอย่างกว้างขวาง เพื่อนำผลลัพธ์จากการศึกษาที่ได้ ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ นำไปใช้ในการวิจัย การแปลผลในทางคลินิก การให้คำปรึกษาแนะแนว รวมทั้งการคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานหรือศึกษาต่อ เป็นต้น ซึ่งการที่เราสามารถเข้าใจในบุคลิกภาพได้นั้น ก็จะช่วยให้เราสามารถเกิดความเข้าใจในตนเองและคนรอบข้าง รวมทั้งยังช่วยให้เกิดการพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพในการดำเนินชีวิตในสังคมให้ดีขึ้นได้

ถึงแม้ว่าตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา มีความพยายามให้ความสำคัญกับแง่มุมที่แตกต่างกันของบุคลิกภาพ ตลอดจนมีความเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องพัฒนาการของบุคลิกภาพ และผลกระทบของบุคลิกภาพที่มีต่อพฤติกรรม แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า บุคลิกภาพพื้นฐานเกิดจากการผสมผสานของลักษณะที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมและพัฒนาการของมนุษย์ โดยนักจิตวิทยาหลายคนยังเชื่อว่าช่วงเวลาสำคัญของชีวิต (Critical Period) ก็เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของบุคลิกภาพ ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวหมายถึงช่วงเวลาที่เรามีความอ่อนไหวมากที่สุดต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ช่วงเวลาที่คนเรากำลังพัฒนาทักษะทางด้านภาษา และการตอบสนองความต้องการพื้นฐานที่เกิดขึ้นในช่วงทารกต่างก็เป็นช่วงเวลาที่สามารถก่อให้เกิดลักษณะถาวรกับบุคลิกภาพของคนเราได้

การทำความเข้าใจบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล จำเป็นต้องทำการประเมิน นักจิตวิทยาได้หาวิธีประเมินบุคลิกภาพด้วยวิธีต่างๆ เช่น การศึกษาข้อมูลในอดีต การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบทางจิตวิทยา เป็นต้น การเลือกวิธีประเมินนั้น ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้ สถานการณ์และตัวบุคคลเป็นหลัก นอกจากนี้ยังสามารถใช้หลายวิธีร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น⁽²⁾ ทั้งนี้ ในแต่ละทฤษฎีก็จะมีกรอบแบบทดสอบเพื่อวัดบุคลิกภาพ เพื่อแบ่งกลุ่มบุคลิกภาพต่างๆ ตามแนวความคิดที่มี ซึ่งก็จะมีทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน จากการที่มาจากหลายสาขาวิชาชีพ มีความแตกต่างกันทั้งในขั้นตอนของการพัฒนาและการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยในภายหลังได้มีการนำวิชาการทางด้านวิจัยและสถิติมาใช้ปรับปรุงการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือจนสามารถกล่าวโดยคร่าวๆ ได้ว่า

แบบทดสอบบุคลิกภาพ (Personality Test) คืออุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับการประเมิน หรือวัดค่าบุคลิกภาพของบุคคลที่สามารถทำให้มีความน่าเชื่อถือ มีความเที่ยงความตรง ในระดับที่ยอมรับได้ในปัจจุบัน

การพัฒนาเครื่องมือทดสอบบุคลิกภาพนั้นได้เริ่มมาตั้งแต่ปีค.ศ. 1919 ⁽³⁾ โดยแบบทดสอบที่ศึกษาถึงบุคลิกภาพที่นิยมใช้ในปัจจุบัน แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การทดสอบด้วยวิธีการประเมินชนิดฉายภาพตนเอง (Projective Test) เช่น แบบทดสอบรอร์ชาร์ท (Rorschach Test) หรือแบบทดสอบ Thematic Apperception Test (TAT) เป็นต้น และวิธีที่เป็นวัตถุวิสัย (Objective Test) ซึ่งได้แก่ เครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้วยแบบสอบถามชนิดต่างๆ

การประเมินบุคลิกภาพที่ใช้แบบสอบถามเป็นที่นิยมเพราะมีโครงสร้างของข้อความและรูปแบบการให้คะแนนที่แน่นอน สะดวก ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องตีความโดยผู้เชี่ยวชาญและสามารถใช้ได้กว้างขวาง โดยเครื่องมือวัดบุคลิกภาพควรผ่านการทดสอบความเที่ยงความตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง มีความน่าเชื่อถือพอที่จะนำมาใช้ในการประเมินบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลได้อย่างครอบคลุมและแม่นยำ ที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ได้แก่ 16PF[®] (The Sixteen Personality Factors)⁽⁴⁾, MCMI[®] (Millon Clinical Multiaxial Inventory)⁽⁵⁾, MMPI[®] (Minnesota Multiphasic Personality Inventory)⁽⁵⁾, MBTI[®] (Myers-Briggs Type Indicator), CPI[®] (California Psychological Inventory)⁽⁵⁾, TCI[®] (Temperament and Character Inventory) เป็นต้น

ในระยะหลัง แนวคิดเรื่องบุคลิกภาพ 5 แบบ (Big 5 Models)⁽⁶⁾ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากมีความตรงและความเที่ยงที่ได้รับการยืนยันจากการศึกษาหลายงานวิจัย ⁽⁷⁾ แต่อย่างไรก็ดี เครื่องมือดังกล่าวมักอยู่ภายใต้ลิขสิทธิ์ทางการค้า เข้าถึงลำบาก จึงมีกลุ่มนักวิชาการ นำโดยนายลูอิส โกลด์เบิร์ก (Lewis R. Goldberg) นักจิตวิทยาบุคลิกภาพชาวอเมริกัน ได้ร่วมกันพัฒนาเครื่องมือวัด International Personality Item Pool หรือ IPIP ขึ้นมาเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ⁽⁸⁾ สามารถเข้าถึงได้และเปิดให้ใช้ทางสาธารณะ ซึ่งในปัจจุบันมีการแปลเป็นภาษาต่างประเทศกว่า 25 ภาษา มีงานวิจัยที่สนับสนุนโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดบุคลิกภาพตีพิมพ์ในวารสารทางกรวิจัยด้านบุคลิกภาพที่เชื่อถือได้ ⁽⁹⁾

ในประเทศไทยมีการศึกษาเรื่องเครื่องมือวัดบุคลิกภาพต่างๆ โดยนำมาแปลและพัฒนาเครื่องมือเป็นภาษาไทย เช่นแบบวัด 16PF (Form A) ประภา เชื้อภักดี⁽¹⁰⁾ ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยขึ้นในปี 2526 จากนั้นในปี 2533 ได้มีการปรับปรุงข้อคำถาม โดยคณะนักจิตวิทยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ต่อมา กุลธิดา รงจิตประภัสร์⁽²⁾ ได้นำมาหาเกณฑ์ปกติในนักศึกษามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย⁽¹¹⁾ ในประชากรทั่วไป และณัฐชยา คงมหาฤกษ์⁽¹²⁾ ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร, แบบวัด MBTI (Form G) นิภา แก้วศรีงาม⁽¹³⁾ ได้แปลและวิจัยเพื่อพัฒนาขึ้นเป็นฉบับภาษาไทย, จินตนา สิงขรอาจและคณะ⁽¹⁴⁾

ได้ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานของแบบทดสอบ MMPI-2 ฉบับภาษาไทยในคนไทยปกติภาคอีสาน, แบบวัด CPI ซึ่งเป็นลักษณะแบบทดสอบที่เป็นการตอบ “ถูก” หรือ “ผิด” แปลเป็นภาษาไทยและพัฒนาโดยณรงค์ศักดิ์ จันทน์นวลและคณะ⁽¹⁵⁾ ต่อมาดวงพร หุ่นตระกูล⁽¹⁶⁾ ได้ดัดแปลงแบบทดสอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 อันดับ, นอกจากนั้น กนกรัตน์ สุชะตุงคะและคณะ ทำงานวิจัยในการหาค่าความเที่ยงตรงแบบทดสอบ TCI เป็นต้น แต่ยังไม่พบการศึกษาหรือพัฒนาเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP นี้มาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP นี้มาแปลและพัฒนาโดยการปรับเนื้อหาข้อคำถามและจำนวนข้อคำถามให้เหมาะสม ให้เป็นเครื่องมือวัดบุคลิกภาพอีกทางเลือกหนึ่ง ที่มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

นอกจากเรื่องบุคลิกภาพแล้ว ความคิดสร้างสรรค์ก็มีความสำคัญมาก การศึกษาเรื่องความคิดสร้างสรรค์ได้เริ่มต้นชัดเจนโดยกิลฟอร์ด (Guilford)⁽¹⁷⁾ ในปี 1968 โดยได้แบ่งลักษณะพื้นฐานของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ออกเป็น 4 องค์ประกอบได้แก่ความคิดริเริ่ม (Originality) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) ความยืดหยุ่น (Flexibility) และความคิดละเอียดลออ (Elaboration) ต่อมาได้มีการสร้างเครื่องมือวัด และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุด จูทามาต นาคินิยม⁽¹⁸⁾ ได้ปรับปรุงเครื่องมือวัด โดยแบ่งออกเป็นองค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือ ความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว และความคิดปรับแต่ง/ละเอียดลออ

มีงานวิจัยอยู่หลายฉบับที่ได้ศึกษาถึงบุคลิกภาพของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์พบว่า มีบุคลิกภาพบางอย่าง เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง ความอิสระ เชื้อมั่นในตนเอง นับถือตนเอง ใฝ่รู้ และตื่นตัวเสมอ ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์โดยทั่วไปจะพอใจในชีวิตและกิจวัตรประจำวัน มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาความสำเร็จใหม่ ๆ เสมอ จะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้น มีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางบุคลิกภาพบางประการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวบุคคลและองค์ประกอบภายนอกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์สามารถที่จะพัฒนาได้⁽¹⁹⁾

ที่ผ่านมาในประเทศไทยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์ในระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษาเฉพาะในกลุ่มสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างมากในการคิดสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากนั้นมีการศึกษาเฉพาะบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์เพียงอย่างเดียว แต่ยังไม่เคยมีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ทั้งด้านบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มนิสิตแพทย์และกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของทั้งสองเรื่องในกลุ่มตัวอย่างเดียวกันโดยใช้เครื่องมือที่ผ่านการพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือ โดยเลือกแบบทดสอบบุคลิกภาพ IPIP ที่ยังไม่เคยได้รับการแปลและใช้ในคนไทยมาก่อนและแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่ได้พัฒนามาแล้วดังกล่าวข้างต้น

คำถามการวิจัย

1. บุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเป็นอย่างไร
2. บุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
3. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยมีความเที่ยงตรงเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและระดับความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่างๆ กับความคิดสร้างสรรค์
3. เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยคุณภาพเครื่องมือวัด เก็บข้อมูลจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1-5 ทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และนักศึกษาคณะต่างๆจากมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยเลือกห้องเรียนรวมชั้นปีที่ 1 จำนวน 5 ห้องเรียนที่มีการเรียนในวันนั้น โดยเก็บทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ (Independence Variables) ได้แก่ อายุ เพศ คณะที่ศึกษา สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา
2. ตัวแปรตาม (Dependence Variables) ได้แก่
 - 2.1 องค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพ 5 ด้าน ตาม Big 5 Models ได้แก่
 - 1) แสดงตัว (Extraversion)
 - 2) ความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness)
 - 3) มโนธรรม (Conscientiousness)
 - 4) มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)
 - 5) สติปัญญา (Intellect)
 - 2.2 องค์ประกอบทางด้านความคิดสร้างสรรค์ 2 ด้าน ได้แก่
 - 1) ความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว (Originality and Fluency)

2) ความคิดปรับแต่ง/ละเอียดลออ (Flexibility and Elaboration)

ข้อตกลงเบื้องต้น

นิสิตนักศึกษาที่เป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็น นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จากคณะต่างๆของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีการศึกษา 2554

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การเก็บข้อมูลในทางปฏิบัติทั่วทั้งกรุงเทพมหานครเป็นไปได้ค่อนข้างยาก จึงเลือกคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัย เอกชน
2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษา ค่าที่ได้สะท้อนกลุ่มช่วงอายุประมาณ 18-23 ปีเท่านั้น อาจไม่สามารถนำไปใช้แทนค่าของประชากรในช่วงอายุอื่นๆ โดยรวมทั้งหมดได้
3. การประเมินความเที่ยงความตรงอาจยังไม่ครอบคลุม ในด้านความเที่ยงอาจต้องทดสอบ test-retest เพิ่ม และความตรงเชิงโครงสร้างอาจต้องทำการทดสอบด้วย Confirmatory Factor Analysis ร่วมด้วย รวมทั้ง การประเมินเพิ่มเติมเรื่องความเที่ยงความตรงในกลุ่มตัวอย่างอื่น และการหาค่าปกติในประชากรกลุ่มใหญ่ขึ้น กว่าเดิม เพื่อใช้เป็นค่าอ้างอิงต่อไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง สิ่งที่สะท้อนตัวตนของคนๆนั้นโดยแสดงออกมาในรูปแบบ พฤติกรรมและความรู้สึกนึกคิด เป็นลักษณะเฉพาะ ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสามารถวัดได้โดย เครื่องมือวัด IPIP ฉบับภาษาไทยที่มีความเที่ยงตรงเป็นที่ยอมรับ ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยกลุ่มนักวิชาการ นำโดยนาย ลูอิส โกลด์เบิร์ก (Lewis R. Goldberg)⁽²⁰⁾ นักจิตวิทยาบุคลิกภาพชาวอเมริกัน เนื่องจากเห็นว่าเครื่องมือวัด บุคลิกภาพที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีการเข้าถึงได้ยากและมีค่าใช้จ่ายในการนำไปใช้ ดังนั้นจึงได้พัฒนาเครื่องมือวัด บุคลิกภาพขึ้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์ สามารถเข้าถึงได้และเปิดให้ใช้ได้ทางสาธารณะ โดยในปัจจุบันมีการแปล เป็นภาษาต่างประเทศกว่า 25 ภาษา มีแบบวัดที่เป็นชุดข้อคำถาม 50 และ 100 ข้อ ครอบคลุมลักษณะ บุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ และมีการวิจัยที่สนับสนุนโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดบุคลิกภาพตีพิมพ์ใน วารสารทางกรวิจัยด้านบุคลิกภาพที่เชื่อถือได้

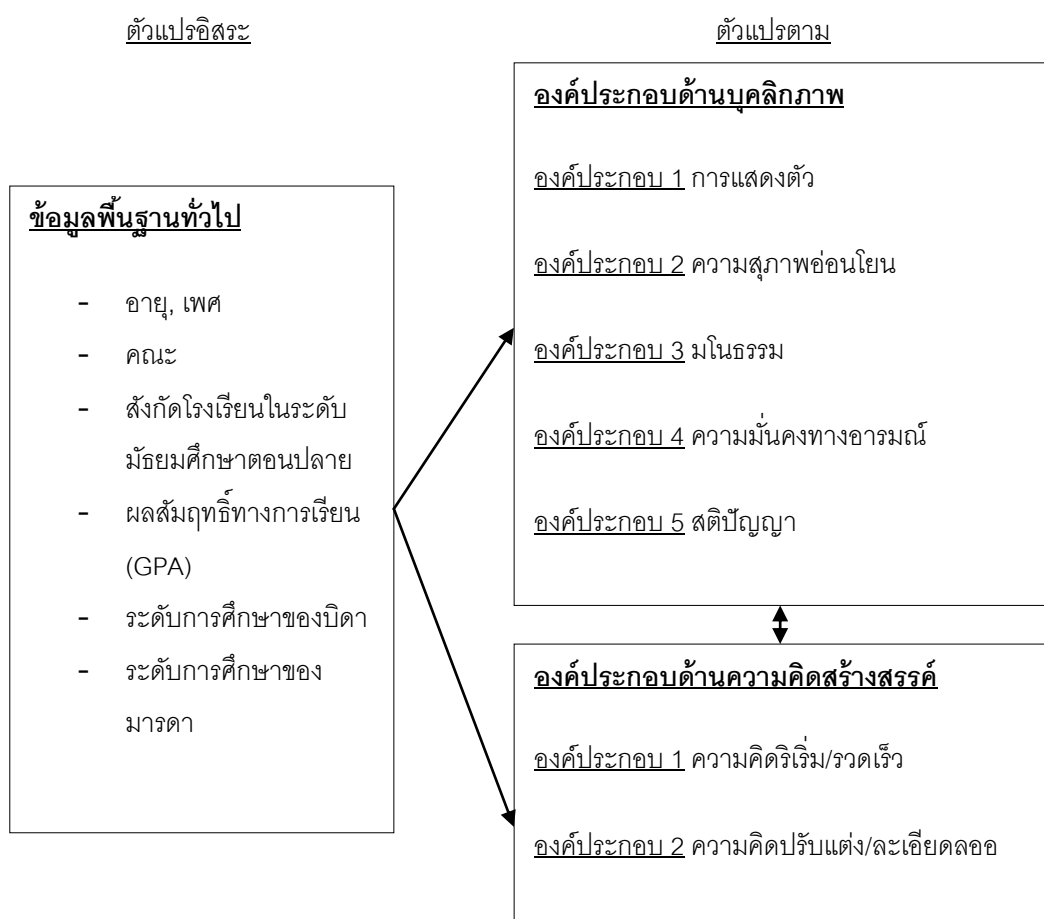
ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่มีลักษณะเป็นอเนกนัย เป็นการคิดนอกกรอบ (out of the box) สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่แตกต่างหลากหลาย ทำให้สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ เพื่อใช้แก้ปัญหาหรือนำไปสู่ผลผลิตใหม่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสามารถวัดได้โดยแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่ได้พัฒนาและปรับปรุงโดยจุฑามาศ นาคนิยม⁽¹⁸⁾ ที่มีความเที่ยงตรงเป็นที่ยอมรับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย ที่มีความเที่ยงความตรงในระดับที่ยอมรับได้
2. ได้ข้อมูลพื้นฐานบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาบางส่วนในกรุงเทพมหานคร
3. มีข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยทางด้านบุคลิกภาพในกลุ่มตัวอย่างอื่นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บุคลิกภาพจากการวัดโดยเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบสามารถวัดโดยแบบสอบถามที่มีความเที่ยงในระดับที่ยอมรับได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษานุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาสาขาวิชาอื่นชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปีการศึกษา 2554 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ
 - 1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์
 - 2.2 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์
3. วิธีการประเมินและเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพ

1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำนิยามของ “บุคลิกภาพ” มีหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามสิ่งที่แต่ละคนกำหนดขึ้น เพราะบุคลิกภาพนั้นมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละบุคคล เป็นเสมือน “ภาพ” ที่ฉายลักษณะของคนคนนั้นออกมาให้เห็นเป็น “รูปธรรม” ชัดเจน และมีความเป็น “ลักษณะเฉพาะ” ของบุคคลนั้นๆ

บุคลิกภาพมีปัจจัยที่บ่งถึงลักษณะที่เป็นแก่นแท้ที่สุดของบุคคล (Most typical and deeply characteristic of the person) แต่นักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าบุคลิกภาพแตกต่างกันไปในรายละเอียด ตามแนวคิดหรือทฤษฎีทางบุคลิกภาพที่ตนแอบอิงอยู่ นิยามของบุคลิกนั้นจึงประกอบไปด้วย ชุดคำบรรยายหรือค่าคะแนนของมิติที่วัดได้ตามทฤษฎีที่บุคคลนั้นยึดถือ มากกว่านิยามที่ตายตัวและใช้ได้ทั่วไป⁽¹⁾

ลาเซน และบัส (Larsen & Buss)⁽²¹⁾ ได้พยายามให้ความหมายของบุคลิกภาพ ว่าเป็นชุดของลักษณะหรือกลไกเฉพาะตัวที่เกิดขึ้นมาอย่างเป็นระบบระเบียบและค่อนข้างคงทน ซึ่งมีผลต่อปฏิสัมพันธ์และการปรับตัวต่อสิ่งต่างๆ โดยสิ่งต่าง่นั้น รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในใจด้วย และลักษณะเฉพาะตัวที่ว่านี้ ไม่ได้บ่งว่าแต่ละบุคคลจะคล้ายกันไม่ได้ ในทางตรงกันข้าม ความคล้ายคลึงกันในคุณลักษณะเหล่านี้สามารถช่วยให้เราจัดกลุ่มบุคคลออกเป็นกลุ่มๆได้

กิลฟอร์ด (Guilford) อ้างถึงใน กุลธิดา รงค์จิตประภัสร์⁽²⁾ ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ (Unique) ที่ประกอบกันขึ้นของบุคคล ซึ่งแตกต่างกัน ไม่ว่าจะนิสัยใจคอ ทัศนคติ ความสนใจ พฤติกรรม กล่าวโดยสรุปว่า กิลฟอร์ดเน้นว่าบุคลิกภาพกำเนิดจากความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่นเดียวกับเพอร์วิน (Pervin) อ้างถึงใน จริญญา จันตระ⁽²²⁾ ที่กล่าวไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นโครงสร้างของลักษณะแต่ละบุคคล ซึ่งรวมลักษณะทุกอย่างที่มองเห็นตั้งแต่สภาพร่างกาย พฤติกรรม ปฏิกริยาต่างๆที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ความคิด ทัศนคติ ความสนใจ เป็นต้น และยังเป็นตัวกำหนดการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน

แคทเทลล์ (Cattell) ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า คือแนวคิดที่สามารถทำให้เราทำนายพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผยและพฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายใน บุคลิกภาพคือสิ่งที่จะช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้⁽¹⁾

ไอแซก (Eysenck) อ้างถึงใน นพมาศ อึ้งพระ⁽²⁴⁾ ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า คือ องค์ประกอบร่วมที่ค่อนข้างถาวรของลักษณะนิสัย อารมณ์ ความเฉลียวฉลาด ลักษณะทางร่างกาย ซึ่งเมื่อรวมๆกันแล้วจะเป็นตัวกำหนดวิธีการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นลักษณะเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งคล้ายคลึงกับที่ทางแมคคอนเนลล์ (McConnell) อ้างถึงใน ตินพัฒน แก้วยอด⁽²³⁾ กล่าวว่าบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะที่บุคคลคิดและประพฤติ เมื่อเขาต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การคิดและการประพฤติ ดังกล่าวนั้น ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่างๆ เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ พันธุกรรม ทศนคติ อารมณ์ ความสามารถ ภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง ความเฉลียวฉลาด และความกล้าแสดงออก

สำหรับความหมายบุคลิกภาพโดยนักวิชาการไทย มักให้คำจำกัดความในความหมายที่คล้ายคลึงกัน กับต่างประเทศ สำหรับ สุรางค์ ใควตระกูล⁽²⁵⁾ กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล ทั้งในกิจการงาน และชีวิตส่วนตัว ซึ่งโสภา ชปิลมันน์ อ้างถึงใน พรทิพย์ อินทรวีเชียร⁽²⁶⁾ ได้ให้ความหมายขยายความเพิ่มเติมว่า จะส่งผลต่อบุคคลนั้นในด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น รวมทั้งการแสดงพฤติกรรม โดยในการที่จะอธิบายถึงบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลนั้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงตัวบุคคล ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคคลนั้นเป็นอยู่ในสภาพที่พบเห็นปัจจุบัน

นอกจากนั้น สมภาพ เรื่องตระกูล อ้างถึงใน จริยา จันตระ⁽²²⁾ ได้ให้คำจำกัดความว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบฉบับลักษณะนิสัยของบุคคลที่แสดงต่อคนอื่น ทั้งลักษณะกิริยาท่าทาง การแสดงออกทางอารมณ์ ความคิด เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรมและปฏิกิริยาตอบสนองทั้งทางกาย และทางจิตใจ ใครมีบุคลิกภาพอย่างไร ก็จะเป็นอย่างนั้นตลอดไปไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ซึ่งคล้ายคลึงกับตินพัฒน แก้วยอด⁽²³⁾ ซึ่งได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจที่แสดงออก ทั้งเป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถเห็นได้ และพฤติกรรมภายในที่ปิดบังซ่อนเร้น ได้แก่ กิริยาท่าทาง การแสดงออกทางอารมณ์ การปรับตัว ความคิด ความสนใจ ค่านิยม เจตคติ ซึ่งเป็นผลรวมขององค์ประกอบระหว่าง ร่างกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเป็นลักษณะที่แสดงออกซ้ำๆในแต่ละบุคคล

ศรีเรือน แก้วกังวาล⁽²⁷⁾ ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึงลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลทั้งส่วน ภายนอกที่มองเห็นชัดเจน และส่วนภายในที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้ด้วยการอนุมาน เช่นสติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ เป็นต้น

รณชัย คงสกนธ์ ได้ให้คำจำกัดความของบุคลิกภาพ เอาไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนหรือ ลักษณะจำเพาะของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกเป็นผลรวมของความรู้สึกนึกคิด การรับรู้ และพฤติกรรมของบุคคล นั้น ที่ดำเนินไปในชีวิตประจำวันปกติ

จากความหมายของบุคลิกภาพที่แต่ละคนได้ให้คำจำกัดความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าบุคลิกภาพคือ ลักษณะการแสดงออกโดยรวมทางพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมรอบๆตัว ในรูปแบบที่เปิดเผยและซ่อนเร้น แสดงออกเป็นกิริยาท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด เพื่อที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันเหล่านั้น แต่อย่างไรก็ตามความหมายของบุคลิกภาพก็ยังไม่ชัดเจนตกลงร่วมกันอย่างแน่ชัด ดังที่อัลลิสพอร์ท กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพคือ “ปริศนา” ที่ไม่มีคำตอบเบ็ดเสร็จ⁽²⁷⁾

1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

การศึกษาบุคลิกภาพในยุคแรกๆ เกิดจากความเพียรพยายามในการที่จะเข้าใจลักษณะบุคลิกภาพของมนุษย์จากการที่มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งทางพันธุกรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสลับซับซ้อนกันตามวัฒนธรรมและศาสนา ทำให้ศาสตร์การศึกษาบุคลิกภาพในช่วงแรกจะปนอยู่กับสายศิลปศาสตร์ ต่อมาได้มีการศึกษาค้นคว้าในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์จากการศึกษาในทางคลินิกหรืองานวิจัยต่างๆ ก่อให้เกิดทฤษฎีบุคลิกภาพที่หลากหลาย ตามพื้นฐานทางด้านความรู้ในวิชาชีพของผู้ที่ศึกษา ทั้งที่เป็นแพทย์และจิตแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ นักสังคมวิทยา นักสถิติ และนักจิตวิทยาสาขาต่างๆ ก่อให้เกิดทฤษฎีบุคลิกภาพมากมาย ศรีเรือน แก้วกังวาล⁽²⁷⁾ ได้ศึกษารวบรวมทฤษฎีบุคลิกภาพ โดยจัดเรียงเป็นกลุ่มทฤษฎีใหญ่ๆ ตามแนวคิดที่คล้ายคลึงกันออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

1. แนวคิดจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory) โดยแนวคิดหลักๆ คือการอธิบายประสบการณ์ในอดีตที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมในปัจจุบันและอนาคต โดยให้ความสำคัญของอิทธิพลต่อประสบการณ์ในวัยเด็ก จากสัมพันธภาพในครอบครัวและสิ่งแวดล้อมเชิงสังคม วัฒนธรรมและกายภาพ เช่นทฤษฎีซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud), คาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung), อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler), แอริค เอริกสัน (Erik H. Erikson), แฮร์รี สแตค ซัลลิแวน (Harry Stack Sullivan), คาเรน ฮอร์นีย์ (Karen Horney) และแอริค ฟอรัม (Erick Fromm) เป็นต้น

2. แนวคิดพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theory) มีแนวคิดหลักคือ ไม่ค่อยให้ความสำคัญเชิงแรงจูงใจในตัวบุคคล แต่ให้ความสนใจกับสิ่งเร้าภายนอก ให้ความสำคัญกับการเสริมแรง พฤติกรรมเกิดจากการเลียนแบบสิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ส่งผลต่อบุคลิกภาพ เช่นทฤษฎีของบี เอฟ สกินเนอร์ (Burrhus Frederic Skinner) เป็นต้น

3. แนวคิดมานุษยนิยม (Humanistic Theory) มีแนวคิดหลัก คือสนใจหน่วยย่อยต่างๆที่รวมเรียกว่าบุคลิกภาพ ต้องทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ การเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงไปในสภาวะที่ดีขึ้นเสมอ เป็นผลจากการรับรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว เน้นความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ เน้นความเป็นปัจเจกชน ปัจจัยสิ่งแวดล้อม

ส่งผลมากกว่าปัจจัยทางพันธุกรรมหรือระบบประสาท เกี่ยวข้องกับแนวคิดเรื่องศาสนาและปรัชญา เป็นต้น เช่น ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) และคาร์ล โรเจอร์ (Carl Rogers)

4. แนวคิดลักษณะนิสัย (Trait Theory) มีแนวคิดหลักคือจำแนกบุคคลตามแนวโน้มลักษณะนิสัย โดยมีความคงที่ (Consistency) ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) มีหลายกลุ่ม และเน้นการทำนาย เช่นทฤษฎีของเฮนรี เอ เมอร์เรย์ (Henry A.Murray) กอร์ดอน เอ็ม อัลล์พอร์ท (Gordon M.Allport) เรย์ มอนด์ บี แคทเทลล์ (Raymond B.Cattell) และฮันส์ ไอแซกซ์ (Hans J.Eysenck)

5. แนวคิดปัญญานิยม (Cognitive Theory) เป็นแนวคิดจิตวิทยาสมัยใหม่ เน้นกระบวนการสำนึกรู้ พฤติกรรมใดๆของบุคคลเป็นผลพวงจากความรู้ ทัศนคติ ความคาดหวังและความเชื่อ เป็นต้น สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอันดับรอง เช่นทฤษฎีของจอร์จ เคลลี (George Kelly) และอัลเบิร์ต แอลลิส (Albert Allis)

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงทฤษฎีบุคลิกภาพที่ศึกษาบุคลิกภาพตามลักษณะนิสัย (Trait) หรือมิติ (Dimensions) ซึ่งได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน เนื่องจากชี้ให้เห็นว่าบุคลิกภาพ สามารถอธิบายเป็นมาตราหรือมิติที่ต่อเนื่องกันได้ แต่ลักษณะนิสัยนี้ไม่สามารถที่จะวัดได้โดยตรง จำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรมหรือคำตอบจากแบบวัดบุคลิกภาพ ทฤษฎีลักษณะนิสัยนี้ไม่ได้เน้นในเรื่องพัฒนาการบุคลิกภาพ หรือบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงมาอย่างไร⁽²⁸⁾ ซึ่งผู้พัฒนาทฤษฎีลักษณะนิสัยที่สำคัญ ได้แก่

ทฤษฎีบุคลิกภาพของอัลล์พอร์ท (Gordon M. Allport)

นักจิตวิทยาชาวอเมริกาที่เป็นผู้เสนอทฤษฎีลักษณะนิสัยเป็นคนแรก เขาเป็นนักทฤษฎีบุคลิกภาพรุ่นแรกๆ ที่ให้ความสนใจกับการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการทางสถิติ

อัลล์พอร์ทได้แบ่งลักษณะนิสัยออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ลักษณะร่วม (Common Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่เป็นลักษณะรวมๆกันของบุคคลในแต่ละวัฒนธรรม สามารถเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นๆในกลุ่มเดียวกันได้ทุกคน

2. ลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Traits) เป็นลักษณะเฉพาะตัว โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ (Unique) และเป็นตัวทำนายลักษณะพฤติกรรมและวิถีชีวิตแท้จริงของบุคคลนั้น ซึ่งส่วนมากบุคคลจะมีลักษณะนิสัยเฉพาะบุคคลประมาณ 5-10 ลักษณะนิสัยที่สำคัญ ที่เรียกว่า ศูนย์กลางลักษณะนิสัยเฉพาะตัวบุคคล (Central Personal Disposition) และลักษณะนิสัยที่มีความสำคัญระดับรอง (Secondary Personal Dispositions) ร่วมด้วย

อัลล์พอร์ท กล่าวว่าลักษณะร่วมอาจมีในหลายๆคนได้ แต่ลักษณะเฉพาะบุคคลเท่านั้น ไม่มีในคนอื่น และแต่ละคนจะมีองค์ประกอบของลักษณะทั้งสองแบบที่ผสมผสานลักษณะต่างๆในรูปแบบที่แตกต่างกัน จึงทำ

ให้เกิดบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การที่จะสรุปว่าอะไรคือลักษณะนิสัยที่เป็นศูนย์กลางของบุคคลได้นั้น ควรคำนึงถึงความถี่ ความเข้ม ของการแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายด้วย

นอกจากทฤษฎีบุคลิกภาพแล้ว อัลลิสพอร์ทยังได้สร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินบุคลิกภาพตามแนวความคิดของเขาและคณะ เป็นแบบทดสอบ 2 ชุดคือ A-Z Reaction Study เพื่อการศึกษาลักษณะวางอำนาจและสมยอม (Ascendence (A) และ Submissive(S)) และแบบทดสอบเรื่องค่านิยม ซึ่งมีชื่อเสียงมากกว่าชิ้นแรก โดยนำมาใช้วัดลักษณะค่านิยมเด่นๆ 6 ลักษณะ ได้แก่

1. หลักการ (Theoretical)
2. ประหยัด (Economic)
3. ความสวยงาม (Esthetic)
4. การเมือง (Political)
5. สังคม (Social)
6. ศาสนา (Religious)

อย่างไรก็ตาม แบบวัดค่านิยมนี้ ทำให้เข้าใจบุคลิกภาพส่วนค่านิยมของคนใดคนหนึ่ง เพื่อทำนายลักษณะบุคลิกภาพและพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำในระดับหนึ่ง แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการบุกเบิกการศึกษาแบบวัดลักษณะนิสัย ซึ่งมีนักวิชาการต่าง ๆ นำมาศึกษาในเวลาต่อมา

ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทลล์ (Raymond B.Cattell)

นักจิตวิทยาบุคลิกภาพชาวอังกฤษที่พยายามศึกษาบุคลิกภาพอย่างมีระบบระเบียบด้วยกระบวนการและเทคนิคเชิงสถิติ โดยการนำวิชาจิตวิทยาบุคลิกภาพมาสู่การคิด การศึกษา การเข้าใจที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีความชัดเจนเที่ยงตรงด้วยการวัดและวิธีคิดเชิงสถิติ ไม่ได้มาจากประสบการณ์ทางคลินิก เขาเชื่อว่าการศึกษาลักษณะนิสัยของบุคคลต้องทำการวัด พฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตเห็นได้ (Overt Behavior) ผลของการวัดเป็นแนวทางที่จะทำให้เราเข้าใจลักษณะบุคลิกภาพด้านต่างๆ รวมทั้งบุคลิกภาพด้านในด้วย

แนวความคิดของแคทเทลล์ ลักษณะนิสัยนั้น คือลักษณะที่ค่อนข้างถาวรและซึมลึกอยู่ในตัวบุคคล มีแนวโน้มที่จะแสดงออกมาอย่างมั่นคงสม่ำเสมอ แม้ในสภาพแวดล้อมหรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

แคทเทลล์ได้ศึกษาเรื่องลักษณะนิสัยโครงสร้าง (Source Traits) ซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานของบุคคล แล้วแบ่งกลุ่มลักษณะนิสัยโครงสร้างออกเป็น 16 ลักษณะ ต่อมาเขาได้สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดลักษณะนิสัยโครงสร้างทั้ง 16 ลักษณะนี้ด้วย โดยตั้งเป็นคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพ

แคทเทลล์ได้พยายามศึกษา เพื่อค้นหาว่ามีลักษณะนิสัยใดบ้างที่เป็นกลาง ที่จะสามารถนำมาอธิบายบุคลิกภาพของบุคคลทั่วไปได้ เขาได้นำลักษณะนิสัยต่างๆถึง 1,800 ลักษณะ เท่าที่ปรากฏในภาษาอังกฤษมาแยกแยะโดยกระบวนการทางสถิติที่เรียกว่า Factor Analysis จนเหลือลักษณะบุคลิกภาพพื้นฐาน 16 ลักษณะ (ตารางที่ 2.1) ซึ่งเป็นลักษณะบุคลิกภาพที่ซึมลึกอยู่ในตัวบุคคล เป็นตัวเร้าสำคัญที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือบุคลิกภาพภายนอกที่เปิดเผย ซึ่งบางครั้งเป็นบุคลิกภาพส่วนผิวพื้น หรือ Surface Traits

ตารางที่ 2.1 บุคลิกภาพพื้นฐาน 16 ลักษณะ ของแคทเทลล์⁽²⁹⁾

น้อย	ปัจจัยหลัก	มาก
เย็นชา เห็นแก่ตัว	Warmth – อบอุ่น	สนับสนุน ปลอดภัย
ใช้สัญชาตญาณ ไม่มั่นคง	Reasoning – สถิติปัญญา	ใช้ความคิด วิเคราะห์
หงุดหงิด อุนเดียว ซ้ำไม่โห	Emotional Stability – ความมั่นคงทางอารมณ์	สุขุม สงบ
ถ่อมตัว ว่านอนสอนง่าย	Dominance – มีอิทธิพล ก้าวร้าว	ดีอรั้น ใจแข็ง ชอบควบคุม
ถูกควบคุม ซึมเศร้า	Liveliness – มีชีวิตชีวา	ชอบความสนุกสนาน ยุ่งเหยิง ไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุม
นอกรีต กบฏ	Rule-Consciousness – รับผิดชอบต่อหน้าที่	อนุรักษ์นิยม
อาย เก็บเนื้อเก็บตัว ไม่เข้าสังคม	Social Boldness – กล้าเข้าสังคม	ไม่ปิดบัง กล้า
หยาบคาย ดีอรั้น	Sensitivity – อ่อนไหว	ละเอียดอ่อน อ่อนโยน
ไว้วางใจได้ สบายๆ	Vigilance – ระมัดระวัง	ระมัดระวัง ซ้ำสงสัย
ตามกฎระเบียบ ปฏิบัติได้จริง	Abstractness – คิดในเชิงนามธรรม	ผิดแปลก เพื่อฝัน
เปิดเผย เป็นมิตร	Privateness – สันโดษ	เสีย สันโดษ เป็นส่วนตัว
เชื่อมั่น มั่นใจในตนเอง	Apprehension – วิตกกังวล	กลัว วิตกกังวล
ปิดกั้น ไม่รับสิ่งใหม่	Openness to Change – ใจกว้างเปิดรับต่อการเปลี่ยนแปลง	อยากรู้อยากเห็น ชอบสำรวจสิ่งใหม่ๆ
ชอบสังคม เข้ากับคนอื่นได้ง่าย	Self-Reliance – พึ่งตนเอง เป็นอิสระ	สันโดษ ต้องการอยู่ลำพัง
ไม่เป็นระเบียบ ยุ่งเหยิง	Perfectionism – ยึดถือความเป็นสมบูรณ์แบบ	ละเอียด เป็นระเบียบ รอบคอบ
ผ่อนคลาย ใจเย็น	Tension – ความตึงเครียด	เครียด ไม่พึงพอใจ

จากลักษณะบุคลิกภาพทั้ง 16 ลักษณะดังกล่าว แคทเทิลส์ได้สร้างเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดบุคลิกภาพ เรียกว่า 16PF (The Sixteen Personality Factors) ซึ่งมีความแม่นยำและมีความเชื่อถือได้ แคทเทิลส์และคณะ ได้พัฒนาแบบทดสอบนี้จนได้รับการยอมรับและได้รับความนิยมอย่างมากในยุคปัจจุบัน มีผู้แปลแบบทดสอบนี้เป็นภาษาต่างๆหลายสิบภาษา รวมทั้งในภาษาไทย

โดยในประเทศไทย ประภา เชื้อภักดี⁽¹⁰⁾ นำแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) มาเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ให้ตรงกับความหมายเดิมของคำถามนั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยกเว้นข้อคำถามที่กล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอเมริกัน ได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยมากที่สุด โดยให้เป็นคำถามทำนองเดียวกัน และเปลี่ยนเป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย โดยมีคำถามทั้งหมด 187 ข้อ เพื่อนำไปใช้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางบุคลิกภาพ กับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลรามาธิบดี ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 คณะนักจิตวิทยา กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการปรับปรุงและเรียบเรียงแบบทดสอบนี้ในบางข้อให้เหมาะสมและถูกต้องตามข้อกระทงความ เพื่อให้แบบทดสอบนี้มีความตรงมากขึ้น โดยต่อมามีการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) ในประชากรกลุ่มต่างๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบในแต่ละกลุ่ม เช่น ในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษามหาวิทยาลัย และกลุ่มประชากรทั่วไป ในปี 2535

ทฤษฎีบุคลิกภาพของไอแซงค์ (Hans J. Eysenck)

ไอแซงค์เป็นนักทฤษฎีบุคลิกภาพกลุ่มลักษณะนิสัย ทฤษฎีของไอแซงค์จะคล้ายๆกับทฤษฎีลักษณะนิสัยของท่านอื่นๆ ตรงที่มีการวิเคราะห์บุคลิกภาพและพฤติกรรมโดยกระบวนการทางสถิติ และการให้ความสำคัญกับแบบทดสอบ แต่มีความแตกต่างจากทฤษฎีอื่นในประเด็นที่เขาได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยทางชีวภาพและสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Biosocial) ว่าเป็นตัวกำหนดลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลมากกว่าปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นจุดเน้นยิ่งกว่าทฤษฎีลักษณะนิสัยอื่นๆ

ไอแซงค์ได้พัฒนาทฤษฎีที่จะอธิบายเหตุผล ของความแตกต่างกันในทางบุคลิกภาพและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล โดยเขาอธิบายว่าบุคลิกภาพที่สำคัญสามารถแยกออกได้เป็น 3 คุณลักษณะ คือปกปิด (Introversion) เปิดเผย (Extroversion) และมั่นคง (Stability) เขาได้ทำการสังเกตลักษณะนิสัยของกลุ่มประชากร และนำลักษณะที่ต่างกันมาหาความสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์หาองค์ประกอบ โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ บุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว (Introversion-Extroversion: E Scale) และบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism-Stability: N Scale) จากนั้นนำ

บุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัว มาผสมกับบุคลิกภาพแบบมั่นคง-หวั่นไหว เพราะเห็นว่าอารมณ์มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปฏิกริยาที่บุคคลแสดงออก⁽³⁰⁾ จะก่อให้เกิดบุคลิกภาพพื้นฐานได้ 4 แบบคือ

1. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว-มั่นคงทางอารมณ์ Stable extravert
2. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว-หวั่นไหวทางอารมณ์ Unstable extravert
3. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว-มั่นคงทางอารมณ์ Stable introvert
4. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว-หวั่นไหวทางอารมณ์ Unstable introvert

บุคลิกภาพทั้ง 4 แบบนี้ สามารถสังเกตและวัดได้ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (The Maudsley Personality Inventory) ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบหนึ่งที่เป็นมาตรฐาน โดยไอแซกส์เป็นผู้ที่คิดค้นขึ้นเพื่อใช้ประเมินบุคลิกลักษณะของบุคคลที่แสดงออกมา

ในประเทศไทยมีการนำแบบวัดบุคลิกภาพ MPI มาแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดยแฮร์ริการ์ดีเนอร์ (Harry Gardiner) และเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2510 ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ส่วน คือ ส่วนที่วัดบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว (Introversion-Extroversion Scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ และอีกส่วนหนึ่ง คือส่วนที่วัดบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์-มั่นคงทางอารมณ์ (Neuroticism-Stability Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม 24 ข้อ รวมทั้งหมด 48 ข้อ ทุกข้อเป็นลักษณะคำถามที่มีคำตอบ 3 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามนี้ประมาณ 20 นาที

2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์และความคิดริเริ่ม หมายถึงความคิดหรือการกระทำสิ่งใหม่ๆที่ไม่ซ้ำหรือลอกเลียนแบบใคร เป็นการรวบรวมการตอบสนอง (Responses) หรือความคิด (Ideas) ในรูปแบบใหม่ๆอยู่เสมอ ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของเขาวินิจฉัย นวัตกรรม (Innovations) ใดๆ ก็ตามจะเป็นรูปธรรมได้ ต้องมีจุดเริ่มต้นมาจากพลังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตัวบุคคล (Personal Creativity) และขององค์กร (Corporate Creativity) เสมอ ความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นแรงจูงใจ (Motivation) อย่างหนึ่งที่พบได้ในมนุษย์ทุกคน⁽³¹⁾

ทอแรนซ์ (Torrance.E.P)⁽³²⁾ กล่าวไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการของความรู้สึกรู้สึกที่ไวต่อปัญหาหรือสิ่งที่บกพร่อง แล้วเกิดการรวบรวมความคิด เพื่อตั้งสมมติฐานขึ้นมา แล้ววิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลที่ได้มาสร้างเป็นแนวความคิดใหม่ นอกจากนี้ ฮิลการ์ดและแอทกินสัน (Hilgard, R.R. and Atkinson, R.C.) ได้

เสนอว่า คุณสมบัติของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น ต้องเป็นคนที่มีความคิดอิสระ ไม่ชอบตามแบบใคร ชอบคิดชอบทำในสิ่งที่ซับซ้อนแปลกใหม่ และเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น

จากทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของ เจ พี กิลฟอร์ด (J.P.Guilford) ได้อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถทางสมองที่คิดกว้างไกล และได้หลายทิศทาง หรือเรียกได้ว่าเป็นลักษณะการคิดเอกนัย หรือการคิดแบบกระจาย (Divergent Thinking) ซึ่งประกอบไปด้วย ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออ สอดคล้องกับแนวคิดของเกตเซลส์และแจ๊คสัน (Getzels and Jackson)

ซิคเซนมีไฮ (Mihaly Csikszentmihalyi)⁽³³⁾ นักจิตวิทยาชาวอเมริกันเชื้อสายฮังการี เสนอว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างบุคคลและสภาพแวดล้อมหรือวัฒนธรรม รวมทั้งจังหวะเวลาที่เหมาะสม

สุวิมล เขี้ยวแก้ว ได้สรุปไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์หมายถึงความสามารถระดับสูงของสมองของคนที่สามารถคิดแบบเอกนัย (Divergent Thinking) มีความคิดริเริ่ม มีแนวโน้มที่จะค้นพบสิ่งใหม่ๆ มีความสามารถในการประเมินค่า มีความละเอียดลออ ความสามารถในด้านความคิดสร้างสรรค์มีในตัวของคุณบุคคล แต่อาจมีในระดับที่แตกต่างกัน ที่สำคัญคือสามารถส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพด้านนี้ได้ คล้ายคลึงกับลักษณะ สรีรวิวัฒน์ ที่กล่าวไว้ว่า เป็นความสามารถของสมองของบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ คิดริเริ่ม ผสมผสานกันจนเกิดเป็นแนวคิดได้หลายทิศทางหรือแบบเอกนัย เป็นการคิดที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ หรือเป็นการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม หรือประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำของเดิมและเป็นการคิดที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่น

จากรูธ ปะกัง⁽³⁴⁾ ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึงความสามารถของสมองที่คิดได้กว้างไกลหลายแง่มุม เรียกว่าความคิดแบบเอกนัย ซึ่งทำให้เกิดความคิดแปลกใหม่ แตกต่างไปจากเดิม เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆรอบตัว เกิดการเรียนรู้ เข้าใจ จนเกิดปฏิริยาตอบสนอง ให้เกิดความคิดเชิงจินตนาการ

จากความหมายของความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์หมายถึง คุณลักษณะจำเพาะที่มีอยู่ในตัวบุคคล จินตนาการหรือกระบวนการทางความคิดที่มีลักษณะเป็นเอกนัย เป็นการคิดนอกกรอบ (Out of the Box) สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่แตกต่างหลากหลาย ทำให้สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้หลายรูปแบบ เพื่อใช้แก้ปัญหาหรือนำไปสู่ผลผลิตใหม่ที่ดีขึ้น

กว่าเดิม หรือกล่าวสั้นๆได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่แยกแยะและเชื่อมโยงให้เกิดความหลากหลาย เป็นสิ่งใหม่และเกิดประโยชน์หรือมีคุณค่า

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์

ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอร์เรนซ์ (E.Paul Torrance)⁽³²⁾

ทอร์เรนซ์ ได้แบ่งกระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์ออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การค้นหาข้อเท็จจริง (Fact Finding) เริ่มจากความรู้สึกกังวล สับสนวุ่นวาย แต่ยังไม่สามารถหาปัญหาได้ว่าเกิดขึ้นจากอะไร ต้องคิดว่าสิ่งทำให้เกิดความเครียดคืออะไร
2. การค้นพบปัญหา (Problem Finding) เมื่อคิดจนเข้าใจ จะสามารถบอกได้ว่าปัญหาด้านใดคืออะไร
3. การค้นพบความคิด (Ideal Finding) คิดและตั้งสมมติฐาน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลต่างๆเพื่อทดสอบความคิด
4. การค้นพบคำตอบ (Solution Finding) ทดสอบสมมติฐานจนพบคำตอบ
5. การยอมรับจากการค้นพบ (Acceptance Finding) ยอมรับคำตอบที่ค้นพบ และคิดต่อว่าการค้นพบจะนำไปสู่หนทางที่จะทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ต่อไปที่เรียกว่า การท้าทายในทิศทางใหม่ (New Challenge)

เดวิส (Devis) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม⁽³⁵⁾ ดังนี้

1. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์

นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่นฟรอยด์ (Freud) และคริส (Kris) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตได้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกผิดชอบทางสังคม (Social Conscience) ดังนั้น เพื่อให้แรงขับทางเพศได้แสดงออกมาในรูปหรือพฤติกรรมที่สังคมยอมรับได้ จึงเปลี่ยนเป็นความคิดสร้างสรรค์ ส่วนคูบี (Kubie) และลัก (Rugg) ซึ่งเป็นนักจิตวิเคราะห์แนวใหม่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สึกับจิตได้สำนึก ซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรม

นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรง การตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะหรือสถานการณ์ นอกจากนี้ ยัง

ได้เน้นความสัมพันธ์ทางปัญญา คือการโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเราหนึ่งไปยังสิ่งต่างๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่ หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของมานุษยนิยม

แนวความคิดของมานุษยนิยมที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์มาสโลว์และโรเจอร์ส (Maslow and Rogers) เป็นผู้ที่มึบทบาทสำคัญของแนวคิดกลุ่มนี้ โดยมีความคิดว่า ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้ที่มีจิตใจที่รู้จักตนเองตรงตามสภาพที่เป็นจริง เข้าใจตนเอง และยอมรับตนเอง ทั้งในส่วนที่บกพร่องและส่วนที่ดี รู้ทั้งจุดอ่อนและตระหนักในความสามารถของตนเอง พึ่งตนเอง ริเริ่ม และนำตนเองได้ โดยไม่ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน มองเห็นศักดิ์ศรีและคุณค่าของตนเองและสามารถสร้างสรรค์ตนเองและสังคมให้เกิดประโยชน์สุข

4. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์โมเดล AUTA⁽³⁶⁾

แนวความคิดของทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นแนวคิดที่เดวิสและซัลลิแวน (Davis and Sullivan) คิดค้นในปี 1980 โดยอธิบายว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ด้วยการส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์และจัดลำดับของการพัฒนา ซึ่งมี 4 ลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 การตระหนัก (Awareness) คือการตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4.2 ความเข้าใจ (Understanding) คือมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่

- 1) บุคลิกภาพของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์
- 2) ธรรมชาติของกระบวนการคิดสร้างสรรค์
- 3) ความสามารถที่สร้างสรรค์
- 4) ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์
- 5) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์
- 6) วิธีฝึกและปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

4.3 เทคนิควิธี (Techniques) คือการรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคลและเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน ได้แก่

- 1) การระดมพลังสมอง
- 2) การเอาคุณลักษณะต่างๆออกมาแจจแจง หรือปรับลักษณะต่างๆ
- 3) การจับคู่ในลักษณะ 2 ด้าน แล้วจับคู่สลับกันหลายๆคู่ ก็จะได้รูปแบบหลายๆรูปแบบ

- 4) การใช้ความคิดริเริ่มหรือการสร้างสิ่งใหม่ๆโดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่แล้ว
- 5) การคิดโดยเอาสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องมาเกี่ยวข้องกันหรือทำให้สิ่งธรรมดาให้แปลกใหม่โดยการใช้คุณลักษณะของการเปรียบเทียบมาใช้

4.4 การตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือการรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเองและพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ การรู้จักตนเองนั้นประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) เปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆโดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม
- 2) มีความตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน
- 3) ผลิตผลงานด้วยตนเอง
- 4) มีความคิดยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

องค์ประกอบทั้ง 4 นี้จะผลักดันให้บุคคลสามารถดึงศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมาใช้ได้

3. วิธีการประเมินและเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ

ความซับซ้อนของบุคลิกภาพทำให้การประเมินบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากลักษณะภายในจิตใจ ซึ่งมีทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้นอยู่ นักจิตวิทยาจึงพยายามที่จะค้นหาวิธีการในการอธิบายบุคลิกภาพของบุคคลให้ได้อย่างชัดเจนขึ้น

วิธีการวัดบุคลิกภาพ

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการประเมินบุคลิกภาพโดยการสังเกตจากผู้สังเกตการณ์ที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยตรง ซึ่งจะต้องมีรูปแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการแปลความหมายที่แน่นอน ไม่นำเอาความรู้สึกส่วนตัวของผู้สังเกตการณ์เองเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง

วิธีการสังเกตแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 การสังเกตทางตรง (Direct Observation) โดยผู้สังเกตการณ์ต้องเฝ้าสังเกตการณ์โดยใช้ประสาททางตาและหูในการดูและฟังเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง

1.2 การสังเกตทางอ้อม (Indirect Observation) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตการณ์ไม่ได้เห็นเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยตรง แต่อาศัยการถ่ายทอดด้วยเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นจากภาพถ่ายหรือภาพยนตร์

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสนทนาซึ่งมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้การพูดคุยโต้ตอบระหว่างผู้สัมภาษณ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหลัก นอกจากนี้ยังอาจใช้วิธีการสังเกตสอดแทรกเข้าไปด้วยก็ได้

การสัมภาษณ์แบ่งออกได้เป็น 2 วิธีคือ

2.1 การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการเจาะจงและวางแผนไว้แล้วล่วงหน้าตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ผู้สัมภาษณ์อาจสร้างสถานการณ์หรือตั้งคำถามเอาไว้แล้ว เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์หรือแสดงทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ความคิดเห็น ต่อสถานการณ์คำถามเหล่านั้น

2.2 การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่จะใช้การตั้งคำถามอย่างกว้างๆ ซึ่งเป็นเรื่องทั่วไปไม่มีการเจาะจงเฉพาะ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีอิสระในการตอบอย่างเต็มที่

ข้อดี คือ เปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ได้สนทนาพูดคุยโต้ตอบซึ่งกันและกัน ทั้งยังมีโอกาสสังเกตกิริยาท่าทาง น้ำเสียง ความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ฯลฯ ทำให้เราสามารถประเมินบุคลิกภาพของบุคคลนั้นได้ใกล้เคียงพอสมควร

ข้อเสีย คือ ผู้ถูกสัมภาษณ์มักจะพยายามตอบคำถามให้ดีที่สุดที่คิดว่าจะทำให้ผู้สัมภาษณ์พอใจ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงก็ได้ นอกจากนี้ อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ ถ้าผู้ถูกสัมภาษณ์เกิดความรู้สึกไปในทิศทางบวกหรือลบต่อผู้ถูกสัมภาษณ์

3. การใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา (Psychological Tests) เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก แบบทดสอบจะประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆหลายสิบข้อที่ผู้ทดสอบสร้างขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน และหัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบหรือสิ่งแวดล้อม หรือพฤติกรรมที่ทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้นๆ แบบทดสอบทางจิตวิทยาแบ่งออกได้เป็น 2 แบบใหญ่ๆคือ

3.1 แบบรายงานตนเอง (Self Report Inventories) เป็นการให้ผู้ถูกทดสอบตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะนิสัยส่วนตัว เจตคติ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมต่างๆ

3.2 แบบทดสอบฉายภาพ (Projective Test) เป็นการให้ตอบแบบสอบถามภายใต้สถานการณ์ที่คลุมเครือ เพื่อสะท้อนความรู้สึกภายในของบุคคล

4. วิธีการศึกษาจากความเห็นของคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นอย่างไร

ประเภทของแบบวัดบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักวัดผล ได้แบ่งประเภทของแบบวัดบุคลิกภาพ ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบให้รายงานตัว (Self Report Test Questionnaires) หรือเรียกว่าแบบสอบถามบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วยชุดของคำถาม หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบต้องอ่าน แล้วเขียนตอบข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของตนออกมา เป็นการรายงานลักษณะของตนเอง จำแนกออกเป็นชนิดต่างๆตามรูปแบบของคำถามได้ดังนี้

1.1 แบบสำรวจรายการ (Checklists) เป็นชุดข้อความที่เป็นบัญชีรายการเกี่ยวกับบุคลิกภาพหรือการกระทำของบุคคล เรียงเอาไว้ให้ผู้ตอบตรวจสอบตนเองดูว่าลักษณะตรงกับข้อใดในรายการนั้นบ้าง ถ้ามีความรู้สึกว่าข้อความใดตรงกับบุคลิกลักษณะของตนก็กาเครื่องหมายลงที่ข้อความนั้น

1.2 แบบสำรวจ (Inventories) เป็นชุดข้อความที่มีคำตอบให้เลือกตอบได้ 2 ตัวเลือกเช่น จริง-ไม่จริง ใช่-ไม่ใช่ อาจจะมี 3 ตัวเลือกบ้าง เช่นเพิ่มคำว่า ตัดสินใจไม่ได้ ในบางแบบสำรวจอาจสร้างในรูปแบบบังคับให้ตอบ (Forced Choice) โดยจัดข้อความไว้เป็นคู่ๆ เพื่อให้ผู้ตอบพิจารณาข้อความแต่ละคู่ว่าข้อความใดตรงกับลักษณะของตนมากที่สุด ซึ่งผู้ตอบต้องเลือกเอาข้อความใดข้อความหนึ่ง ถึงแม้ข้อความทั้งคู่จะไม่ตรงกับลักษณะของเขา ก็ต้องเลือกข้อความที่ไม่ตรงกับเขาน้อยที่สุด

1.3 มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นแบบที่ดัดแปลงมาจากแบบตรวจสอบรายการ โดยดัดแปลงรูปแบบคำตอบให้ตอบเพียง ใช่-ไม่ใช่ ชอบ-ไม่ชอบ จริง-ไม่จริง มาเป็นคำตอบที่มีน้ำหนักของการตอบ โดยมีการจำแนกความมากน้อยในการแสดงพฤติกรรมของตนได้

2. แบบทดสอบประเภทฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ (Projective Technique) เป็นกลวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลโดยการใช้เครื่องกระตุ้นหรือเครื่องเร้า ทำให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมา แล้วแปลความหมายจากคำตอบ จำแนกได้เป็น 3 ประเภทคือ

2.1 ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) คือสมมติสถานการณ์ขึ้นให้ผู้ถูกทดสอบอธิบายออกมาตามที่ตนเห็น เป็นสิ่งเร้าที่ไม่ให้ความหมายแจ่มชัด อาจจะจินตนาการไปได้นานาประการ หรือแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง (Ambiguous) เพื่อให้ผู้ถูกทดสอบแสดงออกความรู้สึกและสิ่งต่างๆออกมา ซึ่งเป็นการแสดงถึงบุคลิกลักษณะของเขา เช่นแบบทดสอบภาพหยดหมึกของรอร์ชาช (Rorschach Ink Blot Test) ซึ่งเป็นกลุ่มรูปหยดหมึก ซึ่งผู้ทำแบบทดสอบจะอธิบายรูปที่มองเห็นเหล่านั้นได้ต่างๆนานา ผู้ทำแบบทดสอบจะดูรูปเหล่านั้น และให้คำอธิบายว่าเขาเห็นอะไร เขาคิดและรู้สึกอย่างไรจากการดูภาพ คำอธิบายจะถูกนำมาแปลผลและตีความ ประเมินว่าเขามีความคิด ความรู้สึก และการรับรู้อย่างไร หรือแบบทดสอบการเล่าเรื่องหรือการบรรยายภาพที่มองเห็น ที่เรียกว่า TAT (Thematic Apperception Test) คือกลุ่มของรูปภาพที่ผู้ทดสอบ

บุคลิกภาพให้ผู้ทำแบบทดสอบดูและให้เขาอธิบายความคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการเห็นภาพนั้นๆ ผู้ทดสอบจะตีความจากคำตอบของผู้ทำแบบทดสอบว่าเขามีลักษณะจิตได้สำนึกอย่างไร

2.2 ประเภทที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) เป็นแบบทดสอบที่ใช้การเขียนตอบและตอบปากเปล่าที่ใช้ภาษาโดยตรง มี 2 ชนิด คือ

1) ชนิดของคำสัมพันธ์ (Free Association) คือการให้คำมา 1 คำ และให้ผู้ตอบคำถามหาคำมาสัมพันธ์กับคำนั้น เช่น ที่ต้นไม้ เพื่อน โต๊ะ เกลียด ฯลฯ

2) ชนิดเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion) เป็นการเขียนประโยคที่ยังไม่ครบข้อความให้ได้ใจความสมบูรณ์

2.3 ประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expression Technique) คือการให้ผู้ถูกทดสอบ แสดงออกมาในแบบของการวาดรูป การเล่น หรือการแสดงละคร

3. แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่างๆ (Situation Test) แบบทดสอบประเภทนี้นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมไว้ในประเภทที่สอง คือแบบฉายภาพ แต่หลายท่านก็ให้เหตุผลว่า แบบทดสอบประเภทฉายภาพเป็นกลวิธีที่ให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพและข้อความที่คลุมเคลือ ภาพต่างๆก็มีแต่ภาพเฉยๆไม่มีความชัดแจ้ง ต้องใช้จินตนาการและสามารถแปลความหมายได้มากกว่าหนึ่งอย่าง แต่แบบทดสอบวัดจากสถานการณ์ต่างๆเป็นการกำหนดสถานการณ์และตัวละครให้ผู้ถูกทดสอบอ่าน แล้วให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่าภายใต้สถานการณ์นั้น เขามีความรู้สึกอย่างไร โดยให้ตอบในฐานะที่เป็นบุคคลที่ปรากฏในเรื่อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 สถานการณ์แบบรูปภาพ เป็นการกำหนดตัวละครในรูปภาพ อาจมีคำพูดหรือการบรรยายภาพประกอบบ้างเล็กน้อย แต่จะไม่เล่าเรื่องหรือบรรยายภาพทั้งหมด

3.2 สถานการณ์แบบข้อความ เป็นการกำหนดตัวละคร โดยการเขียนบรรยายหรือเล่าเรื่องอย่างสั้นๆ เป็นการใช้ภาษาเขียน หรือตัวหนังสือ

คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพ

คุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพจะพิจารณาได้จาก

1. มีความเที่ยง (Validity) สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดหรือตรงตามวัตถุประสงค์ในการวัดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

2. มีความตรง (Reliability) สามารถให้ผลการวัดที่สม่ำเสมอ แม้จะทดสอบกี่ครั้ง หรือในที่ต่างกัน ต่างเวลาก็ดำเนิน

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) สามารถตรวจสอบให้คะแนนตรงตามสภาพความเป็นจริง โดยมีคำตอบเดียว ไม่กำกวม ไม่มีอคติ

4. มีความสามารถจำแนกได้ (Feasability) สามารถจำแนกให้เห็นความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการวัด

5. มีความสามารถใช้ได้ดี (Usability) คือง่ายต่อการทดสอบ ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีค่าชี้แจงในการทำแบบทดสอบที่ง่ายและชัดเจน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบไม่มากหรือน้อยเกินไป ประมาณ 20-40 นาที มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน และสามารถนำผลการทดสอบที่แปลความหมายได้ถูกต้อง ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย ที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้น โดยนำมาทดสอบหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อให้ได้แบบวัดที่ยอมรับได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล⁽³⁷⁾ ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะโดยภาพรวมของบุคลิกภาพของนักศึกษาปริญญาตรี ภาคปกติ ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยใช้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ 16PF ของแคทเทิลล์ ซึ่งทำการทดสอบหาคุณภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละองค์ประกอบระหว่าง .61-.88 จากนั้นนำข้อมูลมาตรวจให้คะแนนและแปลผลตามหลักการของหนังสือคู่มือการใช้แบบทดสอบ 16PF ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาโดยภาพรวมได้คะแนนบุคลิกภาพสูง ในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านอิสระเสรี (Q1) และองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล (O) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) ด้านสติปัญญา (B) และด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C)

มนัสนันท์ หัตถศักดิ์และศุภชัย อิทธิปาตานันท์⁽³⁸⁾ ได้ทำการศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตามแบบวัดบุคลิกภาพของไมเยอร์ บริกจ์ (MBTI) พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมีบุคลิกภาพตามแบบวัด MBTI ในแบบ ESTJ คือมีเหตุผล ช่างวิเคราะห์ กล้าตัดสินใจมากที่สุด โดยนักศึกษาชายและนักศึกษานหญิงมีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักศึกษาต่างคณะกันมีบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกรัตน์ สุขะตุกคะ, สุชีรา ภัทรายุตวรรัตน์ และแสงจันทร์ วุฒิกานนท์⁽³⁹⁾ ได้นำแบบสำรวจ Temperament and Character Inventory (TCI) ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยโคลนิงเงอร์ (CR Cloninger) มาแปลเป็นภาษาไทย โดยตรวจสอบความตรงทางด้านเนื้อหาของภาษา และทดสอบความเที่ยง ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความ

เที่ยง 0.85 และ 0.76 ด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ จากนั้นนำมาสำรวจลักษณะอุปนิสัยและบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติของนักศึกษาอเมริกันที่โคลนินเยอร์ได้ศึกษาไว้ โดยนักศึกษาแพทย์ที่เข้าร่วมการศึกษาในครั้งนี้กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1-6 เป็นชาย 581 ราย และหญิง 567 ราย รวมทั้งหมด 1,148 ราย ผลการศึกษาด้วย Independent T-Test พบว่านักศึกษาแพทย์ศิริราชมีค่าคะแนนแตกต่างจากนักศึกษอเมริกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในด้าน Novelty Seeking, Reward Dependence, Persistence และ Cooperativeness ค่าคะแนน Harm Avoidance สำหรับนักศึกษาแพทย์ศิริราชชายและหญิงเมื่อเปรียบเทียบกันพบว่าหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าในด้าน Novelty Seeking, Reward Dependence และ Cooperativeness เฉพาะค่า Persistence เท่านั้นที่พบว่านักศึกษาแพทย์ชายมีค่าคะแนนสูงกว่า โดยทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ทั้งนี้ไม่พบข้อแตกต่างระหว่างนักศึกษาแพทย์ชายและหญิงในด้าน Harm Avoidance, Self-Directedness และ Self-Transcendence

นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาวิจัยคุณลักษณะบุคลิกภาพนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนตัวอย่าง 329 ราย โดยใช้แบบทดสอบ MMPI ผลการศึกษาพบว่าภาพรวมของคุณลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนมีลักษณะที่ชอบการคิดเชิงวิเคราะห์ ค่อนข้างต้องการความสมบูรณ์แบบทะเยอทะยาน มีความคาดหวังในตนเองสูงและแสดงออกทางอารมณ์ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศพบว่านักเรียนหญิงมีความมั่นใจในตนเองมากกว่าและแสดงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมามากกว่านักเรียนชาย

จรรยา จันตระ⁽²²⁾ ได้ทำการศึกษานบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช ชั้นปีที่ 1-5 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 887 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) พบว่า

1. นักศึกษาแพทย์ชายมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากนักศึกษาแพทย์หญิงเกือบทุกด้าน ยกเว้นองค์ประกอบบุคลิกภาพ B (สติปัญญาต่ำ-สูง), G (ตามใจตัวเอง-มีมโนธรรม), O (จิตใจสงบมั่นคง-วิตกกังวล), Q2 (พึงพิงกลุ่ม-พึ่งตนเอง) และ Q3 (ขาดวินัยในตนเอง-แน่วแน่ควบคุมตนเอง)
2. นักศึกษาแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวิธีการสอบเทียบมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากนักศึกษาแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้วยวิธีการสอบปกติ ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ E (สมยอมถ่อมตน-ยกตนเหนือผู้อื่น), Q3 (ขาดวินัยในตนเอง-แน่วแน่ควบคุมตนเอง) และ Q4 (อารมณ์อ่อนคลาญ-ตึงเครียด)
3. นักศึกษาแพทย์ที่มีแนวโน้มจะมีปัญหาการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างจากนักศึกษาแพทย์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ H (ขี้อาย-อาจหาญ)

4. นักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 มีลักษณะบุคลิกภาพที่แตกต่างกันในองค์ประกอบบุคลิกภาพ B (สติปัญญาต่ำ-สูง), C (อารมณ์อ่อนไหว-มั่นคง), E (สมยอมถ่อมตน-ยกตนเหนือผู้อื่น), H (ขี้อาย-อาจหาญ), I (จิตใจมั่นคง-อ่อนไหว) และ O (จิตใจสงบ-วิตกกังวล) ดังนี้คือ

องค์ประกอบ B (สติปัญญาต่ำ-สูง)	ชั้นปีที่ 5 > 1, 2 และ 3 ; 4 > 1 และ 3
องค์ประกอบ C (อารมณ์อ่อนไหว-มั่นคง)	ชั้นปีที่ 1, 4 และ 5 > 2 และ 3
องค์ประกอบ E (สมยอมถ่อมตน-ยกตนเหนือผู้อื่น)	ชั้นปีที่ 1 และ 3 > 4 ; 5 > 4
องค์ประกอบ H (ขี้อาย-อาจหาญ)	ชั้นปีที่ 1 > 2
องค์ประกอบ I (จิตใจมั่นคง-อ่อนไหว)	ชั้นปีที่ 1 > 4 และ 5 ; 3 > 5
องค์ประกอบ O (จิตใจสงบ-วิตกกังวล)	ชั้นปีที่ 2 และ 3 > 1, 4 และ 5

วีรพล แสงปัญญา⁽⁴⁰⁾ ได้ทำการศึกษาตัวประกอบบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 441 คน โดยใช้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ CTP (California Test of Personality) ฟอรัม AA และแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ประกอบด้วย ความศรัทธาในตนเอง การมองเห็นคุณค่าในตนเอง มาตรฐานทางสังคม ทักษะทางสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ในโรงเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนความรู้สึกเป็นอิสระในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ประกอบด้วย แนวโน้มที่จะถอยหนี อาการทางด้านประสาท และแนวโน้มที่จะต่อต้านสังคม ตัวแปรทางบุคลิกภาพที่สามารถพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับชุมชน แนวโน้มที่จะต่อต้านสังคม ความศรัทธาในตนเอง และมาตรฐานทางสังคม ส่วนตัวแปรทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ประกอบด้วย ความศรัทธาในตนเอง การมองเห็นคุณค่าของตนเอง ทักษะทางสังคม ความสัมพันธ์ในครอบครัว ความสัมพันธ์ในโรงเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน ตัวแปรทางบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ประกอบด้วย แนวโน้มที่จะถอยหนี และอาการทางด้านประสาท ตัวแปรทางบุคลิกภาพที่สามารถพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับชุมชน การมองเห็นคุณค่าของตนเอง ความศรัทธาในตนเอง และอาการทางด้านประสาท จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นตัวพยากรณ์ความคิดสร้างสรรค์ที่ดีที่สุด การประยุกต์ใช้ควรส่งเสริมบุคลิกภาพด้านดังกล่าวโดยฝึกการทำงานเป็นทีมและการมีมนุษยสัมพันธ์

สำหรับงานวิจัยจากต่างประเทศ จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยของบารรอนและฮาร์ริงตัน (Barron and Harrington)⁽⁴¹⁾ พบว่าบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ แต่ก็ไม่พบว่ามีลักษณะใด เฉพาะที่เด่นชัด รวมทั้งงานวิจัยของแรกเก้และคณะ (Rieke, et al.)⁽⁴²⁾ พบว่า องค์ประกอบย่อย abstraction and openness to change ภายใต้อองค์ประกอบหลักของ tough mindedness ใน แบบวัดบุคลิกภาพ 16PF มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์⁽⁴²⁾ ด้วยเช่นกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวางเชิงพรรณนา (Cross-sectional descriptive study) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและระดับความคิดสร้างสรรค์ในนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยที่ได้แปลและพัฒนาขึ้น และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้นโดย จุฑามาศ นาคนิยม ที่มีความเที่ยงตรงเป็นที่ยอมรับ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรเป้าหมายคือ นิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1-5 และนักศึกษาคณะต่างๆจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554

ประชากรตัวอย่าง (Sampling Population) เป็นนิสิตคณะแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-5 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แต่ละคณะของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั้งชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพิจารณาเก็บข้อมูลจากนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 ทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,489 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาเรียนรวมทั้งหมด 1,808 คน แต่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในห้องเรียนรวมจำนวน 5 ห้องซึ่งเป็นจำนวนนักศึกษาบางส่วนที่ลงทะเบียนเรียน ณ วันเก็บข้อมูล จำนวนทั้งหมด 218 คน(ตารางที่ 3.1 และ 3.2)

ตารางที่ 3.1 จำนวนนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 1-5 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554

ชั้นปีที่	นิสิตชาย (คน)	นิสิตหญิง (คน)	รวมทั้งสิ้น (คน)
ชั้นปีที่ 1	174	149	323
ชั้นปีที่ 2	170	143	313
ชั้นปีที่ 3	157	139	296
ชั้นปีที่ 4	131	152	283
ชั้นปีที่ 5	109	165	274

ตารางที่ 3.2 จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาเรียนรวม ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554 แบ่งตามคณะที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล

คณะ	นิสิตชาย (คน)	นิสิตหญิง (คน)	รวมทั้งสิ้น (คน)
วิศวกรรมศาสตร์	233	21	254
สถาปัตยกรรมศาสตร์	64	44	108
บริหารธุรกิจ	291	651	942
จิตวิทยา	22	66	88
นิเทศศาสตร์	235	181	416

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

สำหรับคำถามวิจัยที่ 1 คำนวณโดยสูตร

$$N = \frac{Z^2 \frac{1-x}{2} \sigma^2}{d^2}$$

โดย $\sigma =$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัววัดบุคลิกภาพ = 3.3⁽²⁾

$d =$ พิสัยความผิดพลาดที่ยอมรับ (0.2)

จากการแทนค่าในสูตรข้างต้น ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 1,046 คน

สำหรับคำถามวิจัยที่ 2 อาศัยตารางขนาดตัวอย่างกำหนดให้ $\alpha = 0.05$; $\beta = 0.10$ และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์มีในระดับค่อนข้างต่ำ $r = 0.20$ จะได้ค่าขนาดตัวอย่างประมาณ 259⁽⁴³⁾

สำหรับคำถามวิจัยที่ 3 เนื่องจากจำนวนตัวอย่างสำหรับการทดสอบแบบสอบถามบุคลิกภาพตามการวิเคราะห์ Factor analysis นั้นมีข้อเสนอแนะที่แตกต่างกันไปตามผู้เชี่ยวชาญ⁽⁴⁴⁾ โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับจำนวนข้อของแบบสอบถาม คือ 5-10 คนต่อ 1 ข้อแบบสอบถาม สำหรับ IPIP ซึ่งมี 100 ข้อ ดังนั้นจำนวนขนาดของตัวอย่างจึงเป็น 500-1,000 คน

เครื่องมือที่ใช้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไป เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด (Closed end question) มีลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ, อายุ, คณะ, สังกัดโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา รวม 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยเลือกแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ซึ่งพัฒนาและปรับปรุงโดย จุฑามาศ นาคินิยม แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) จำนวน 13 ข้อ โดยวัดคุณลักษณะความคิดสร้างสรรค์ 2 องค์ประกอบคือ ความคิดริเริ่ม /รวดเร็ว และความคิดปรับแต่ง/ละเอียดลออ โดยมีค่าความเที่ยงของแต่ละองค์ประกอบเป็น 0.83 และ 0.72 ตามลำดับ

แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบแยกได้ 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้คือ

ความคิดสร้างสรรค์แบบริเริ่ม/รวดเร็ว ได้แก่ข้อ 1, 5, 6, 10, 12, 13

ความคิดสร้างสรรค์แบบปรับแต่ง/ละเอียดลออ ได้แก่ข้อ 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11

ส่วนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพ ผู้วิจัยเลือกแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP (International Personality Item Pool) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยผู้ถูกประเมินเลือกแสดงความรู้สึกได้ 5 ระดับ ต่อข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ตรงที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ค่อนข้างตรง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่ค่อยตรง

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่ตรงเลย

วัดคุณลักษณะ 5 องค์ประกอบที่สอดคล้องกับ Big 5 models โดยมีข้อคำถาม 2 ชุด คือ 50 ข้อและ 100 ข้อ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่มีการแปลข้อคำถามเป็นภาษาไทย ดังนั้นจึงนำมาแปลและปรับปรุงข้อคำถาม เพื่อให้เหมาะสมกับคนไทย โดยเลือกชุด 100 ข้อ ซึ่งแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP มีความเที่ยงในแต่ละองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.88 -0.91⁽⁴⁵⁾

แบบวัดบุคลิกภาพ IPIP ชุด 100 ข้อ มีองค์ประกอบแยกตาม 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้คือ

บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว(Extraversion) ได้แก่ข้อ 1, 6, 11, 16, 21, 26, 31, 36, 41, 46, 51, 56, 61, 66, 71, 76, 81, 86, 91, 96

บุคลิกภาพด้านความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) ได้แก่ข้อ 2, 7, 12, 17, 22, 27, 32, 37, 42, 47, 52, 57, 62, 67, 72, 77, 82, 87, 92, 97

บุคลิกภาพด้านมโนธรรม (Conscientiousness) ได้แก่ข้อ 3, 8, 13, 18, 23, 28, 33, 38, 43, 48, 53, 58, 63, 68, 73, 78, 83, 88, 93, 98

บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) ได้แก่ข้อ 4, 9, 14, 19, 24, 29, 34, 39, 44, 49, 54, 59, 64, 69, 74, 79, 84, 89, 94, 99

บุคลิกภาพด้านสติปัญญา (Intellect) ได้แก่ข้อ 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100

และผู้วิจัยมีการปรับข้อคำถามให้ไปในทางเดียวกันคือ คะแนนยิ่งมาก แปลว่าบุคลิกภาพด้านนั้นๆ ยิ่งดี

เนื่องจากส่วนที่ 2 ที่เป็นแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ และส่วนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพ ใช้มาตราส่วนประมาณค่าเป็นแบบเดียวกัน ผู้วิจัยจึงรวมข้อคำถามของทั้ง 2 ชุด ในเครื่องมือเดียว เพื่อความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม

การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย

1. แปลแบบสอบถามบุคลิกภาพ IPIP เป็นภาษาไทย เรียงตามลำดับข้อ โดยทีมผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาชาวไทยและชาวต่างชาติ
2. นำแบบสอบถาม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงภาษา

3. เสนอแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบความตรงเชิงภาษา ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบถึงความครอบคลุมของเนื้อหาและข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเนื้อหา ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการวัดและการประเมิน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา 3 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสังคม วิทยา 1 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนี Item Objective Congruence (IOC) เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถามในแต่ละด้านของบุคลิกภาพ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1 เมื่อ แน่ใจ ว่า ข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับคำนิยาม

0 เมื่อ ไม่แน่ใจ ว่า ข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับคำนิยาม

-1 เมื่อ แน่ใจ ว่า ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง กับคำนิยาม

5. จากนั้นได้ทำการปรับลดข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ออก ได้ข้อคำถามเหลือในขั้นตอนนี้ 90 ข้อ แบ่งเป็น 5 องค์ประกอบหลักคือ

ด้านการแสดงตัว (Extraversion) เหลือ 18 ข้อ โดยตัดข้อ 61 และ 91 ออก

ด้านความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) เหลือ 18 ข้อ โดยตัดข้อ 7 และ 72 ออก

ด้านมโนธรรม (Conscientiousness) เหลือ 17 ข้อ โดยตัดข้อ 8, 18 และ 78 ออก

ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) เหลือ 20 ข้อเท่าเดิม

ด้านสติปัญญา (Intellect) เหลือ 17 ข้อ โดยตัดข้อ 5, 40 และ 45 ออก

6. นำข้อคำถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับแพทย์ Extern จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 5 คนและนักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเข้าใจในเชิงภาษา (Comprehensibility) และจับเวลาในการทำแบบสอบถาม จากนั้นนำมาปรับแก้ไขให้เหมาะสมมากขึ้น สำหรับการสำรวจประชากรที่จะศึกษาต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานไปยังประธานนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1-5 รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือนัดหมายวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เข้าพบประธานนิสิตแพทย์แต่ละชั้นปี และอาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เพื่อชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในส่วนของคณะแพทยศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 ได้เข้าไปเก็บในช่วงก่อนเริ่มเรียน ประมาณ 30 นาที ตามที่ได้นัดหมายกับประธานชั้นปี ส่วนชั้นปีที่ 5 เนื่องจากมีการแบ่งแยกเป็นกลุ่มย่อย ยากในการเก็บ จึงขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่มีการจัดงานปฐมนิเทศน์ชั้นปี 6

ส่วนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ทำการติดต่ออาจารย์ผู้สอนที่สอนชั้นปี 1 ห้องเรียนรวม จำนวน 5 ห้องเรียน โดยเก็บตามจำนวนผู้ที่เข้าเรียนในคลาสนั้นๆทั้งหมด

สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัยที่ยินดีจะตอบแบบสอบถามซ้ำ ผู้วิจัยจะขอให้ผู้เข้าร่วมวิจัย บันทึกรหัสประจำตัว นิสิตนักศึกษา โดยไม่ลงชื่อนามสกุลในใบข้อมูล เพื่อสามารถส่งแบบสอบถามซ้ำได้ใน 2 เดือนข้างหน้า ทั้งนี้วิธีการรักษาความลับของผู้เข้าร่วมวิจัยจะระบุไว้ในใบข้อมูลอย่างชัดเจน

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลและคำตอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ออกมาคิดคะแนนและทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อบรรยายลักษณะของตัวแปร โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการกระจายของตัวแปรด้วย Histogram ตามความเหมาะสมของข้อมูล

2. การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรบุคลิกภาพ โดยปัจจัยที่มีค่าตัวแปร (Variable Value) เพียง 2 ค่า ใช้การทดสอบค่าที (Independence sample t-test) ส่วนปัจจัยที่มีค่าตัวแปรมากกว่า 2 ค่า ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อค่าสถิติ F บ่งว่ามีความสำคัญทางสถิติ ในตัวแปรกลุ่มประเภทที่ไม่มีลำดับ (Nominal) จะทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Post Hoc Test) โดยใช้วิธี Gabriel (ในกรณีที่เป็น Equal Variance) หรือ Games-Howell (ในกรณีที่เป็น Unequal Variance) สำหรับตัวแปรกลุ่มประเภทที่มีลำดับ (Ordinal) จะทดสอบแนวโน้มความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง โดย Polynomial Linear Contrast (กรณี Equal Variance) หรือเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดย Games-Howell (กรณี Unequal variance) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS version 17.0 คำนวณค่าสำคัญทางสถิติกำหนดที่ $p < .05$

3. ความเที่ยง/ความตรงของเครื่องมือ

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าแบบสอบถามนี้สามารถใช้ได้กับประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเพื่อยืนยันความเที่ยงตรงกับประชากรทั้งหมด โดยความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ใช้ Factor Analysis เพื่อพิจารณาองค์ประกอบ แยก factors ด้วย Principle Axis Factoring กำหนดจำนวน

Factor โดย Eingen Value และ Scree Plot Criteria และจัดกลุ่มข้อคำถามให้ชัดเจนขึ้น ใช้ Oblique Rotation โดย Promax with Kaiser Normalization

ความเที่ยง ใช้การตรวจสอบความสัมพันธ์ภายใน Internal Consistency โดย Cronbach's Alpha และทดสอบ Test-Retest reliability โดยใช้ค่า Correlation coefficient โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ต่ำสุดของค่าความเที่ยงที่ 0.70

ความตรง ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Item Objective Congruence: IOC) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดย Factor Analysis

ความตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ขององค์ประกอบย่อยแต่ละด้านไว้ดังนี้

1. แต่ละองค์ประกอบย่อยต้องมีข้อคำถามอย่างน้อย 3 ข้อคำถาม
2. ข้อคำถามที่อยู่ในองค์ประกอบย่อยใด ต้องมี Factor Loading อย่างต่ำ 0.40
3. ข้อคำถามใดมี Factor Loading สูงใกล้เคียงกันในหลาย Factor ให้พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาเป็นหลัก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากการตอบคำถามวิจัยที่ 1 นั้น ต้องได้เครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่มีความเที่ยงตรงแล้ว ผู้วิจัยจึงแสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยก่อน โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างประชากร
ส่วนที่ 2	ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย
ส่วนที่ 3	การวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา
ส่วนที่ 4	การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ต่างๆกับบุคลิกภาพ
ส่วนที่ 5	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่างๆกับความคิดสร้างสรรค์

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างประชากร

จากแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมดตามจำนวนนิสิตแพทย์ที่ลงทะเบียน ชั้นปีที่ 1-5 พบว่านิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 5 ตอบกลับสูงที่สุด 86.86% และนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 2 ตอบกลับน้อยที่สุด 31.95% โดยอัตราการตอบกลับของนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวมประมาณ 57.89%

ส่วนมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้ส่งแบบสอบถามโดยการเก็บจากจำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในห้องเรียนรวม จำนวนทั้งหมด 5 ห้องเรียน เก็บตามจำนวนผู้เข้าเรียนในรายวิชานั้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามสมัครใจในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งพบว่านักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีอัตราการตอบกลับมากที่สุดคือ 25% และคณะจิตวิทยามีอัตราการตอบกลับน้อยที่สุดคิดเป็นสัดส่วน เท่ากับ 3.41% โดยมีอัตราการตอบกลับ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 อัตราการตอบกลับของการสำรวจ

	จำนวนนิสิตนักศึกษา* (คน)	จำนวนที่ตอบกลับ (ฉบับ)	คิดเป็นร้อยละ (%)
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			
นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 1	323	263	81.42
นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 2	313	100	31.95
นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 3	296	119	40.20
นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 4	283	142	50.18
นิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ 5	274	238	86.86
รวม	1,489	862	57.89
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ชั้นปีที่ 1			
คณะวิศวกรรมศาสตร์	254	15	5.91
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	108	27	25.00
คณะบริหารธุรกิจ	942	106	11.25
คณะจิตวิทยา	88	3	3.41
คณะนิเทศศาสตร์	416	67	16.11
รวม	1,808	218	12.06
รวมทั้งหมด	3,297	1,080	32.76

* ข้อมูลของจำนวนนิสิตนักศึกษาที่ลงทะเบียนจริง ได้จากฝ่ายกิจการนิสิตคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ฝ่ายกิจการนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

จากข้อคำถาม IPIP ฉบับภาษาไทยทั้งหมด 90 ข้อ หนึ่งในสามมีข้อมูลครบถ้วน เกือบทั้งหมด 90% มีข้อมูลขาดหายน้อยกว่า 0.5% มีเพียงจำนวนเล็กน้อย (10%) ที่มีข้อมูลขาดหาย ประมาณ 0.5 – 1% และมีเพียงข้อเดียวที่มีข้อมูลขาดหายประมาณ 2% (ข้อ 3) ผู้วิจัยจึงพิจารณาเติมค่าที่ขาดหายด้วยค่าเฉลี่ย (Mean Imputation) เพื่อให้จำนวนตัวอย่างมีมากพอในการประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP อย่างมีประสิทธิภาพ

จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามและข้อมูลสมบูรณเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติมีทั้งสิ้น 1,080 คน โดยนิสิตนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามกว่า 57% เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 18-23 ปี โดยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนมากกำลังเรียนชั้นปีที่ 1 มากกว่า 75% ได้เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 3.50-4.00 ปีตาและมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไปของนิสิตนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
อายุ (n = 1,080)		
≤ 19	326	30.19
20	218	20.19
21	193	17.87
22	161	14.91
≥ 23	182	16.85
(Mean = 20.60, S.D. = 1.676, Min = 17, Max = 30)		
เพศ (n = 1,080)		
ชาย	464	42.96
หญิง	616	57.04
คณะ (n = 1,080)		
แพทยศาสตร์	862	79.81
วิศวกรรมศาสตร์	15	1.39
สถาปัตยกรรมศาสตร์	27	2.50
บริหารธุรกิจ	106	9.81
จิตวิทยา	3	0.28
นิเทศศาสตร์	67	6.20

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของนิสิตนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย (n = 1,071)		
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	99	9.24
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา	730	68.16
โรงเรียนเอกชน	116	10.83
อื่นๆ	126	11.76
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ในระดับมัธยมปลาย (n = 1,070)		
ต่ำกว่า 2.00	9	0.84
ระหว่าง 2.01-2.50	81	7.57
ระหว่าง 2.51-3.00	80	7.48
ระหว่าง 3.01-3.50	96	8.97
ระหว่าง 3.51-4.00	804	75.14
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา (n = 1,078)		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	113	10.48
มัธยมศึกษาตอนต้น	71	6.59
มัธยมศึกษาตอนปลาย	93	8.63
อาชีวศึกษา / อนุปริญญา	116	10.76
ปริญญาตรี	424	39.33
สูงกว่าปริญญาตรี	256	23.75
อื่นๆ	5	0.46
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา (n = 1,079)		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	156	14.46
มัธยมศึกษาตอนต้น	67	6.21
มัธยมศึกษาตอนปลาย	76	7.04
อาชีวศึกษา / อนุปริญญา	112	10.38
ปริญญาตรี	486	45.04
สูงกว่าปริญญาตรี	181	16.77
อื่นๆ	1	0.09

ส่วนที่ 2 ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย

จากข้อคำถามที่ได้หลังจากประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทั้งหมด 90 ข้อ เพื่อที่จะหาโครงสร้างที่แตกต่าง และลดข้อคำถามให้น้อยลง ตามเกณฑ์กำหนดขององค์ประกอบแต่ละด้านดังกล่าวแล้วในส่วนการวิเคราะห์ ข้อมูลข้างต้น มีข้อคำถามที่ตัดออกทั้งสิ้น 30 ข้อ ดังนี้ คือ

1. ด้วยเหตุผลที่มี Factor Loading ต่ำกว่า 0.40 (27 ข้อ) ได้แก่ข้อ 2, 6, 7, 10, 15, 16, 23, 27, 28, 36, 37, 41, 49, 51, 52, 55, 60, 64, 66, 68, 73, 76, 77, 78, 80, 84, 86
2. ด้วยเหตุผลมี Factor Loading ใกล้เคียงกัน 2 องค์ประกอบ (1 ข้อ) ได้แก่ข้อ 46
3. และมีข้อคำถามในองค์ประกอบน้อยกว่า 3 ข้อคำถาม (2 ข้อ) ได้แก่ข้อ 45 และ 69

ผลการวิเคราะห์ Factor Analysis จากข้อคำถาม 60 ข้อที่เหลือได้ค่า KMO = 0.90 และ Bartlett's Test กำหนด $<.001$ ซึ่งหมายถึงจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรเพียงพอและมีค่าเมตริกซ์ของค่าสหสัมพันธ์เหมาะสมสำหรับการทำ Factor Analysis ได้ผลลัพธ์ออกเป็น 11 องค์ประกอบ (ตารางที่ 4.3) โดยอธิบายความแปรปรวนได้ทั้งสิ้น 48.3% โดยทั้ง 11 องค์ประกอบ ซึ่งจัดเป็นองค์ประกอบลำดับแรก (First-Order Factors) มีความสอดคล้องในโครงสร้างตามต้นฉบับ ดังต่อไปนี้

1. Emotional Stability เป็นความสามารถของบุคคลในการรองรับแรงกดดัน ควบคุมอารมณ์ ได้แก่ องค์ประกอบ S1 และ S11
2. Extraversion เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบสัมพันธ์ภาพ ชอบเข้าสังคม อยู่เป็นกลุ่ม ได้แก่ องค์ประกอบ E2 และ E10
3. Conscientiousness เป็นการวัดลักษณะความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ได้แก่องค์ประกอบ C3, C6 และ C8
4. Intellect/Openness เป็นบุคลิกที่เปิดรับความแปลกใหม่ อยากรู้อยากเห็น มีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่องค์ประกอบ I4, I7 และ I9
5. Agreeableness เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบมีความอ่อนปรนกับผู้อื่น มีความสามารถในการประสานงานที่ดี เชื่อถือได้ ได้แก่องค์ประกอบ A5

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อคำถามตามองค์ประกอบต่างๆ

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ										
	S1	E2	C3	I4	A5	C6	I7	C8	I9	E10	S11
53. หงุดหงิดง่าย	.861										
30. อารมณ์เสียง่าย	.838										
48. อารมณ์แปรปรวนอยู่บ่อยๆ	.796										
62. โกรธง่าย	.786										
39. อารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย	.776										
43. เป็นคนโกรธยาก	-.597										
75. มักถูกอารมณ์ครอบงำ	.532										
20. อารมณ์ถูกกระทบกระเทือนได้ง่าย	.527										
35. แทบจะไม่เคยหงุดหงิดรำคาญใจ	-.492										
25. อารมณ์มั่นคง	-.481										
57. รู้สึกหดหู่อยู่บ่อยๆ	.429										
89. ซ้ำบ่น	.428										
59. ไม่ใช่คนช่างคุย		.845									
13. เงียบๆไม่แสดงออก		.696									
50. เข้าไปพูดคุยกับคนอื่นก่อนไม่ค่อยเป็น		.682									
22. มักไม่มีเรื่องจะพูด		.670									
40. เงียบเมื่ออยู่ท่ามกลางคนแปลกหน้า		.580									
1. เป็นสีส้มของงานเลี้ยง		-.511									
32. ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ		.505									
17. มักเริ่มคุยกับคนอื่นก่อน		-.505									
74. วางแผนและทำตามแผนอย่างเคร่งครัด			.850								
56. ทำตามแผนที่วางไว้			.739								
38. ปฏิบัติตามตารางเวลา			.678								
19. จัดการงานให้เสร็จโดยไม่รีรอ			.556								
65. จะไม่หยุดถ้าทุกอย่างยังไม่ดีสมบูรณ์แบบ			.482								
47. งานของฉันต้องเป๊ะ / สมบูรณ์แบบ			.477								
3. เตรียมตัวพร้อมเสมอ			.473								
12. มีจินตนาการกระฉ่างชัด				.812							
26. ไม่มีจินตนาการเจ๋งๆ				-.757							
21. มีไอเดียสุดยอดเยี่ยม				.743							
44. จินตนาการถึงอะไรไม่ค่อยออก				-.647							
58. มีความคิดหลากหลาย				.590							
90. ชอบคิดทำอะไรด้วยวิธีใหม่ๆ				.525							
87. ชอบช่วยเหลือคนอื่น					.590						
9. ไม่สนใจปัญหาของผู้อื่น					-.577						
18. ไม่ค่อยแคร์ความรู้สึกของคนอื่น					-.571						
82. คิดถึงผู้อื่นก่อน					.544						
14. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น					.529						

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อคำถามตามองค์ประกอบต่างๆ (ต่อ)

ข้อคำถาม	องค์ประกอบ										
	S1	E2	C3	I4	A5	C6	I7	C8	I9	E10	S11
33. ให้ความรู้กับคนอื่นๆ					.413						
88. ชอบเก็บข่าวของให้เข้าที่เข้าทาง						.852					
79. ปลอ่ยให้ห้องรก						-.721					
83. ชอบความมีระเบียบเรียบร้อย						.674					
29. ชอบความมีระเบียบ						.629					
24. สัมเก็บของเข้าที่อยู่บ่อยๆ						-.543					
85. ชอบอ่านเรื่องซับซ้อน ทำทนาย							.680				
54. หลีกเลี่ยงการอ่านเรื่องที่ซับซ้อน							-.559				
67. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงเรื่องที่ยากซับซ้อน							.501				
63. จะไม่วิเคราะห์เจาะลึกลงในเรื่องต่างๆ							-.445				
42. ละเลยหน้าที่ตัวเอง								.644			
34. หลีกเลี่ยงงานในความรับผิดชอบ								.527			
61. ทำอะไรครึ่งๆกลางๆ								.458			
71. หัวไว									.869		
31. เข้าใจอะไรได้เร็ว									.730		
81. เก่งหลายอย่าง									.464		
8. รู้สึกสบายๆเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น										.697	
5. มักรู้สึกอึดอัดเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น										-.657	
72. รู้สึกสบายๆเมื่ออยู่กับคนอื่น										.471	
4. เครียดง่าย											.564
11. ชี้กั้ววล											.533
70. รู้สึกถูกกดดันได้ง่าย											.471

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Test) ของแต่ละองค์ประกอบโดย Internal Consistency ด้วยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient มีค่า 0.68-0.90 และค่า Item Total Correlation 0.42-0.79 แสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ โดยความสอดคล้องภายใน Internal Consistency

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	ข้อคำถาม	Cronbach's Alpha	ITC
S1 : เกรี้ยวกราด/มั่นคงทางอารมณ์ (Anger/Emotional Stability)	20, 25, 30, 35, 39, 43, 48, 53, 57, 62, 75, 89	.899	.45-.79
E2 : เป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion)	1, 13, 17, 22, 32, 40, 50, 59	.850	.45-.72
C3 : มีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ (Self- Consist/Perfectionism)	3, 19, 38, 47, 56, 65, 74	.816	.49-.67
I4 : คิดกว้างไกล (Imaginative)	12, 21, 26, 44, 58, 90	.829	.53-.66
A5 : เข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness)	9, 14, 18, 33, 82, 87	.734	.40-.52
C6 : มีระเบียบ (Orderliness)	24, 29, 79, 83, 88	.821	.50-.72
I7 : คิดลึกซึ้ง ซับซ้อน (Sophisticative)	54, 63, 67, 85	.693	.46-.51
C8 : มีความรับผิดชอบ (Responsibility)	34, 42, 61	.676	.42-.56
I9 : คิดเร็ว (Fluency)	31, 71, 81	.738	.47-.65
E10 : ปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Adjustment)	5, 8, 72	.766	.53-.66
S11 : ตึงเครียด (Tension)	4, 11, 70	.780	.55-.67

* กำหนดชื่อตามเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ

จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีองค์ประกอบที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 และ 11 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ในระดับที่สูง (0.71-0.90) และองค์ประกอบที่ 7, 8 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ในระดับพอประมาณ (0.68-0.69) ตามเกณฑ์การวัดค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของ Fisher & Corcoren⁽⁴⁶⁾

ผู้วิจัยได้ทำการรวมค่าคะแนนของแต่ละองค์ประกอบ (Factor-Based Scale Score) แล้วทำการวิเคราะห์องค์ประกอบซ้ำ เพื่อจัดกลุ่มองค์ประกอบในลำดับสอง (Second-Order Factors) เพื่อเทียบกับ Big 5 Models พบว่าองค์ประกอบที่ 5 ถูกจัดรวมกับองค์ประกอบที่ 2 และ 10 ส่งผลให้มีโครงสร้างหลักเพียง 4 โครงสร้าง ต่างจาก Big 5 Models แต่เดิม (ตารางที่ 4.5 และ 4.6)

ตารางที่ 4.5 แสดงการจัดกลุ่มองค์ประกอบในลำดับสอง (Second-Order Factors)

	Factor			
	Conscientious	Emotional Stability	Intellect	Extraversion/ Agreeableness
C3: Perfectionism	.769			
C6: Orderliness	.669			
C8: Responsibility	-.565			
S1: Emotional stability		.906		
S11: Tension		.708		
I9: Cognitive fluency			.725	
I7: Sophistication			.638	
I4: Imaginative			.542	
E2: Extraversion				-.790
E10: Social adjustment				.635
A5: Agreeableness				.265

Extraction Method: Principal Axis Factoring. Rotation Method: Promax with Kaiser Normalization.

ตารางที่ 4.6 แสดงการจัดกลุ่มองค์ประกอบหลักด้วยองค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	องค์ประกอบ	Cronbach's Alpha	ITC
I : มีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness)	C3, C6, C8	0.866	.35-.64
II : มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)	S1, S11	0.913	.46-.77
III : มีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)	I4, I7, I9	0.838	.35-.60
IV : สัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)	E2, A5, E10	0.845	.25-.63

ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดว่ามีความเชื่อมั่นได้มากน้อยแค่ไหน จึงทำการทดสอบซ้ำ test-retest โดยกลุ่มประชากรตัวอย่างเดิม ที่ได้รับความยินยอม โดยการใส่รหัสสนิสนักศึกษา เพื่อทำ

การทดสอบซ้ำภายในอีก 2 เดือนข้างหน้า จำนวน 143 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าค่าที่ได้อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ (ตาราง 4.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละด้านของเครื่องมือวัด IPIP ฉบับภาษาไทย เมื่อทำซ้ำ (test-retest Correlation) (n=143)

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P-Value
S1 : กล้วยวราด/มั่นคงทางอารมณ์ (Anger/Emotional Stability)	.881	<.001
E2 : เป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion)	.894	<.001
C3 : มีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ (Self-Consist/Perfectionism)	.886	<.001
I4 : คิดกว้างไกล (Imaginative)	.828	<.001
A5 : เข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness)	.655	<.001
C6 : มีระเบียบ (Orderliness)	.892	<.001
I7 : คิดลึกซึ้ง ซับซ้อน (Sophisticative)	.812	<.001
C8 : มีความรับผิดชอบ (Responsibility)	.798	<.001
I9 : คิดเร็ว (Fluency)	.849	<.001
E10 : ปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Adjustment)	.776	<.001
S11 : ตึงเครียด (Tension)	.882	<.001
I : มีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness)	.881	<.001
II : มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)	.894	<.001
III : มีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)	.876	<.001
IV : สัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)	.809	<.001

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา

จากการวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าคะแนนบุคลิกภาพขององค์ประกอบแต่ละตัว (ตาราง 4.8) และกราฟกระจายค่าคะแนนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพ ดังแสดงในภาพ 1-15 พบว่าทุกองค์ประกอบมีแนวโน้มการกระจายใกล้เคียงการกระจายปกติ (Normal Distribution)

เพื่อให้เปรียบเทียบค่าคะแนนของแต่ละองค์ประกอบให้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยจึงปรับค่าคะแนนให้อยู่ในพิสัย 0-100 คะแนนเท่ากันทุกองค์ประกอบ โดยใช้สูตร

$$\left(\frac{X - \text{Min}}{\text{Max} - \text{Min}} \right) \times 100$$

โดย X คือค่าคะแนนองค์ประกอบของแต่ละราย

Max คือค่าคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้

Min คือค่าต่ำสุดที่เป็นไปได้

พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีบุคลิกภาพส่วนย่อยในลักษณะที่เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness) และมีความรับผิดชอบ (Responsibility) มากที่สุด โดยได้ค่าคะแนนอยู่ที่ 67.4 และ 67.3 ตามลำดับ ส่วนบุคลิกภาพส่วนย่อยที่น้อยที่สุดได้แก่บุคลิกภาพแบบเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion) และ ตึงเครียด (Tension) โดยได้ค่าคะแนนอยู่ที่ 47.6 และ 45.9 ตามลำดับ

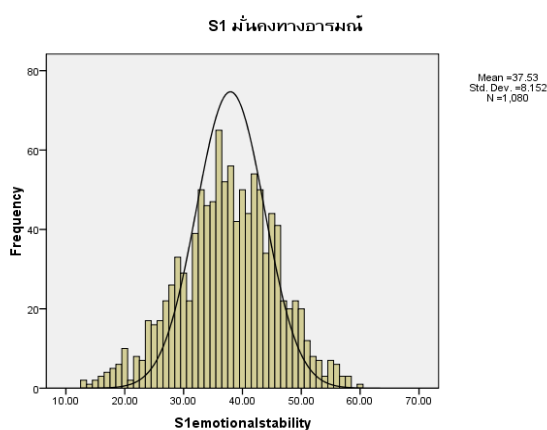
ส่วนบุคลิกภาพหลักที่พบมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคลิกภาพแบบมีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness) ได้ค่าคะแนน 58.3 ส่วนที่น้อยที่สุดคือบุคลิกภาพแบบมั่นคงทางอารมณ์ ได้ค่าคะแนนที่ 51.7

ตาราง 4.8 แสดงค่าคะแนนบุคลิกภาพแยกเป็นองค์ประกอบ (n = 1,080)

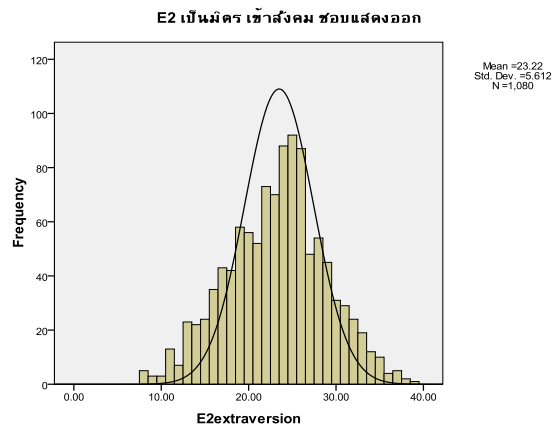
องค์ประกอบบุคลิกภาพ	Mean	S.D.	Min	Max
S1 : เกรี้ยวกราด/มั่นคงทางอารมณ์ (Anger/Emotional Stability)	32.5	8.15	13	60
E2 : เป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion)	23.2	5.61	8	39
C3 : มีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ (Self-Consist/Perfectionism)	22.6	4.32	8	35
I4 : คิดกว้างไกล (Imaginative)	19.8	3.84	6	30
A5 : เข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness)	22.2	2.99	9	30
C6 : มีระเบียบ (Orderliness)	16.3	3.91	5	25
I7 : คิดลึกซึ้ง ซับซ้อน (Sophisticative)	13.0	2.57	4	20
C8 : มีความรับผิดชอบ (Responsibility)	11.1	1.99	3	15
I9 : คิดเร็ว (Fluency)	9.8	2.03	3	15
E10 : ปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Adjustment)	9.5	2.11	3	15
S11 : ตึงเครียด (Tension)	8.5	2.48	3	15
I : มีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness)	50.0	8.25	21	72
II : มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)	46.0	9.93	16	73
III : มีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)	42.6	6.59	19	64
IV : สัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)	55.0	8.18	22	83

กราฟแสดงการกระจายค่าคะแนนบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ

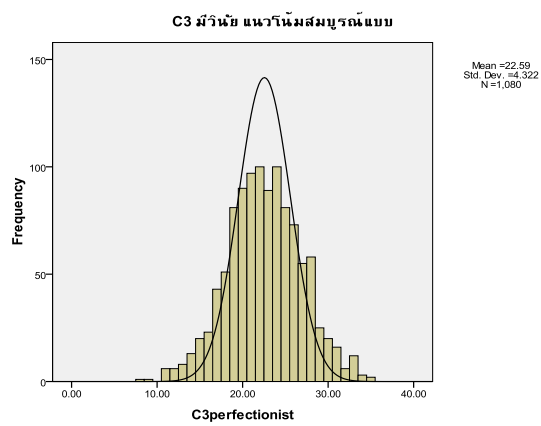
ภาพที่ 1 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

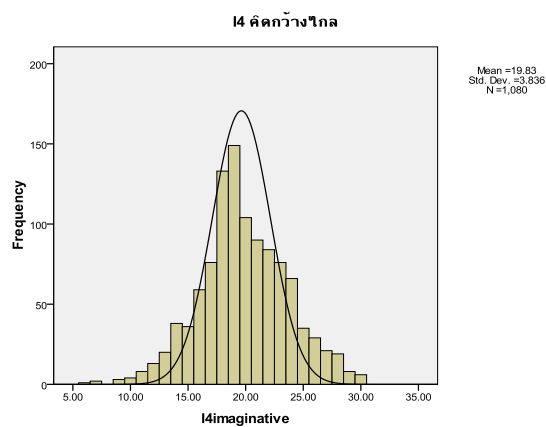
ภาพที่ 2 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก

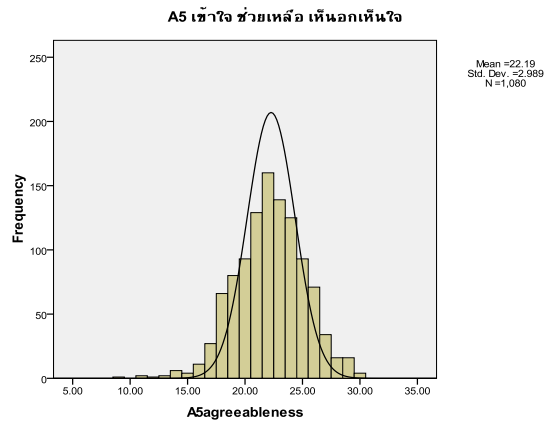
ภาพที่ 3 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ

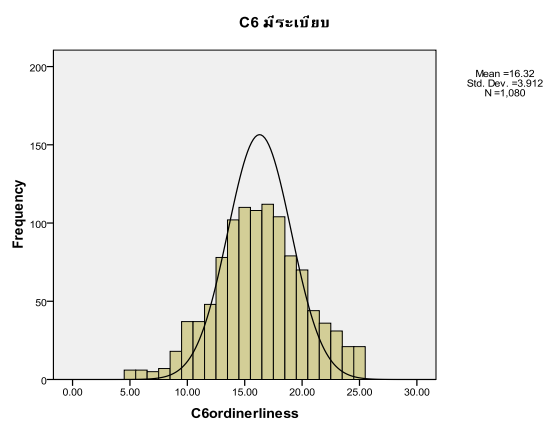
ภาพที่ 4 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดกว้างไกล

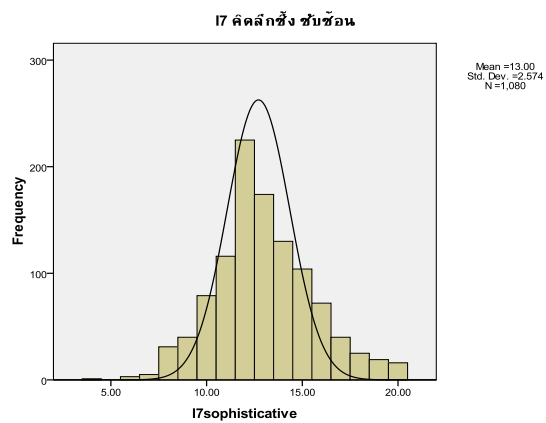
ภาพที่ 5 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความเข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ

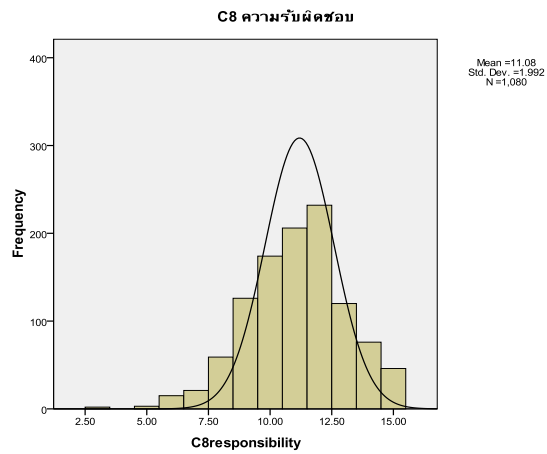
ภาพที่ 6 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความมีระเบียบ

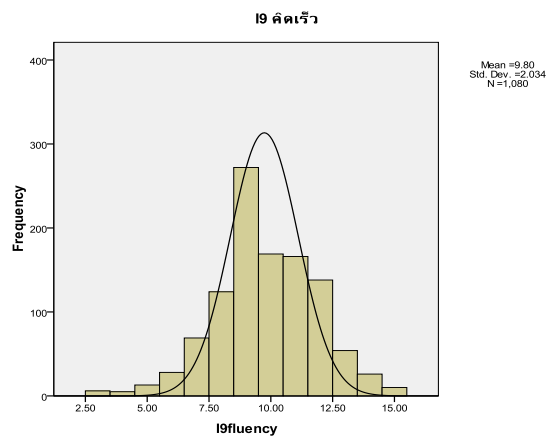
ภาพที่ 7 ภาพฮิสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดลึกซึ้ง ซับซ้อน

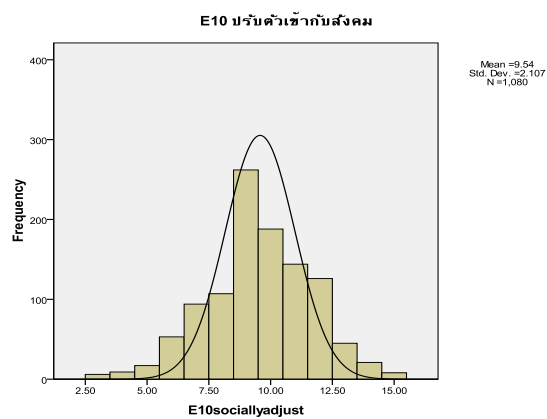
ภาพที่ 8 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ

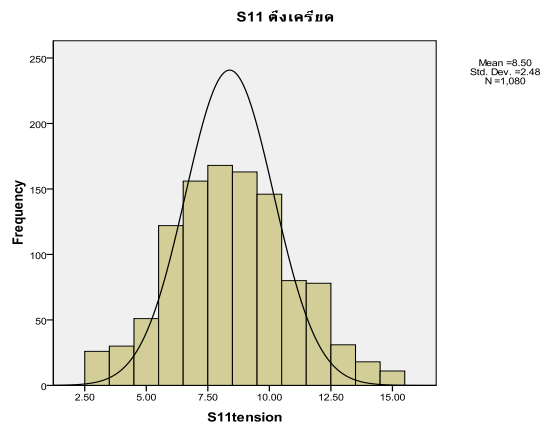
ภาพที่ 9 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความคิดเร็ว

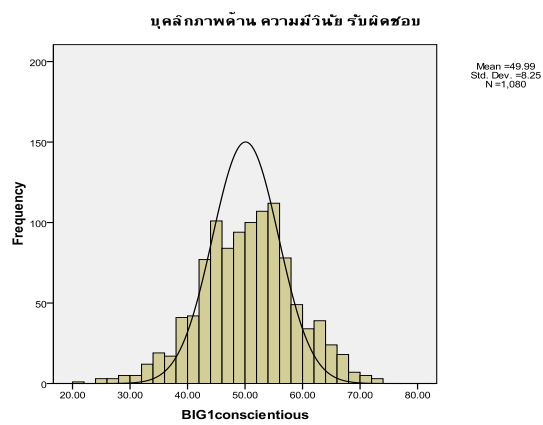
ภาพที่ 10 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านการปรับตัวเข้ากับสังคม

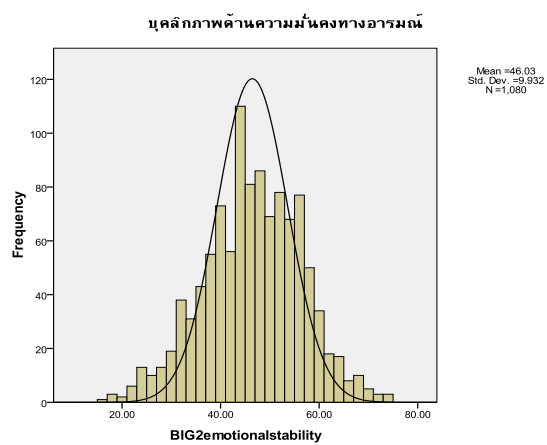
ภาพที่ 11 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพด้านความตึงเครียด

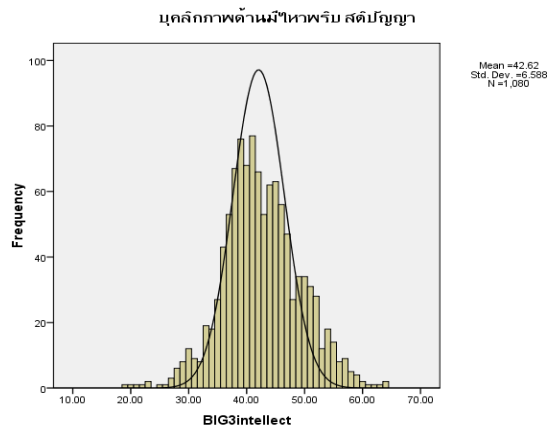
ภาพที่ 12 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านความมีวินัย รับผิดชอบ

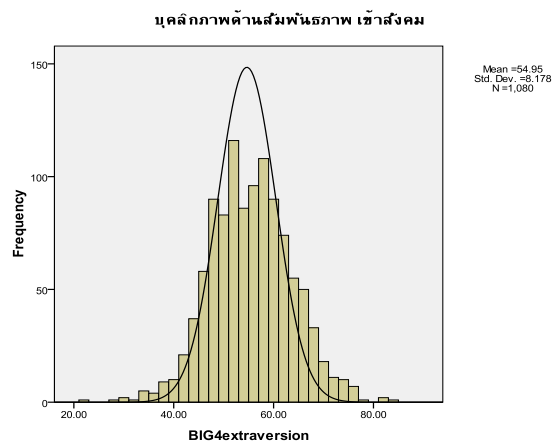
ภาพที่ 13 ภาพฮีสโตแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านความมั่นคงทางอารมณ์

ภาพที่ 14 ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านมีไหวพริบ สติปัญญา

ภาพที่ 15 ภาพฮิสโทแกรมคะแนนบุคลิกภาพหลักด้านสัมพันธ์ภาพ เข้าสังคม

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนบุคลิกภาพแยกเป็นองค์ประกอบโดยปรับค่าคะแนน

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	Mean	S.D.	Min	Max
S1 : เกรี้ยวกราด/มั่นคงทางอารมณ์ (Anger/Emotional Stability)	53.2	16.98	2.08	100
E2 : เป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion)	47.6	17.54	0.00	96.88
C3 : มีวินัย แนวโน้มสมบูรณ์แบบ (Self-Consist/Perfectionism)	55.7	15.44	3.57	100
I4 : คิดกว้างไกล (Imaginative)	57.6	15.98	0.00	100
A5 : เข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness)	67.4	12.45	12.50	100
C6 : มีระเบียบ (Orderliness)	56.6	19.56	0.00	100
I7 : คิดลึกซึ้ง ซับซ้อน (Sophisticative)	56.2	16.09	0.00	100
C8 : มีความรับผิดชอบ (Responsibility)	67.3	16.60	0.00	100
I9 : คิดเร็ว (Fluency)	56.6	16.95	0.00	100
E10 : ปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Adjustment)	54.5	17.55	0.00	100
S11 : ตึงเครียด (Tension)	45.9	20.67	0.00	100
I : มีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness)	58.3	13.75	10.00	95.00
II : มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)	51.7	16.55	1.67	96.67
III : มีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)	57.0	12.67	11.54	98.08
IV : สัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)	55.8	12.03	7.35	97.06

สำหรับความคิดสร้างสรรค์ หลังจากได้วิเคราะห์ค่าคะแนนทั้งสององค์ประกอบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีลักษณะความคิดสร้างสรรค์แบบการปรับแต่งและละเอียดลออในการคิดในระดับสูงกว่าความคิดริเริ่ม เปิดกว้าง และคล่องแคล่วในการคิด (ตาราง 4.10)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนในส่วนของคุณคิดสร้างสรรค์สององค์ประกอบ

องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์	Mean	S.D.	Min	Max
ความคิดริเริ่ม เปิดกว้างและคล่องแคล่วในการคิด	18.4	3.58	6	30
การปรับแต่งและความละเอียดลออในการคิด	24.7	3.72	11.00	35

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่

เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแปลผลทางสถิติได้ง่ายขึ้น ผู้วิจัยทำการปรับตัวแปรข้อมูลทั่วไป จากทั้งตารางที่ 4 โดยตัวแปรคณะแบ่งเป็น คณะแพทยศาสตร์ และคณะอื่นๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น ≤ 3.50 และ >3.50 ระดับการศึกษาสูงสุดของทั้งบิดาและมารดา แบ่งเป็น \leq มัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลาย/อาชีวศึกษา, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มอื่นๆ เนื่องจากไม่มีข้อมูลจึงไม่นำมาวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

จากตารางที่ 4.11 ไม่พบองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness) แตกต่างกันไป ในลักษณะต่างๆของเพศ, คณะ, สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	464	49.8	8.13	-0.754	1078	.451
หญิง	616	50.2	8.34			
คณะ						
แพทยศาสตร์	862	49.8	8.17	-1.648	1078	.100
คณะอื่นๆ	218	50.8	8.54			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	50.2	8.50	.227	2, 1068	.797
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	49.9	8.23			
โรงเรียนเอกชน	116	50.3	7.12			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	50.2	8.44	.58	1068	.562
3.50 ขึ้นไป	804	49.9	8.16			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	50.8	8.70	1.04	3, 484	.373
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	50.4	8.40			
ปริญญาตรี	424	49.7	7.54			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	49.6	8.83			
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	50.8	8.35	1.54	1, 1074	.216
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	50.3	8.66			
ปริญญาตรี	486	49.5	7.77			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	49.9	8.81			

จากตารางที่ 4.12 พบองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิง และสังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลายก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์โดย Post-Hoc Analysis พบว่าโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ มีค่าคะแนนสูงกว่าโรงเรียนสังกัดกรมสามัญฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	464	47.2	9.72	3.37	1078	.001
หญิง	616	45.2	10.01			
คณะ						
แพทยศาสตร์	862	46.3	9.92	1.649	1078	.099
คณะอื่นๆ	218	45.0	9.92			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	47.6	10.29	3.518	2, 1068	.030
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	45.7	9.93			
โรงเรียนเอกชน	116	45.4	8.91			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	45.8	10.24	-4.99	1068	.618
3.50 ขึ้นไป	804	46.1	9.86			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	44.2	9.84	2.03	1, 1069	.155
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	45.9	10.06			
ปริญญาตรี	424	47.4	9.91			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	45.1	9.50			
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	44.8	10.00	2.61	1, 1074	.107
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	46.4	10.09			
ปริญญาตรี	486	46.2	9.67			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	46.5	10.12			

จากตารางที่ 4.13 พบองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความมีไหวพริบ สถิติปัญญา (Intellect) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิง และระดับการศึกษาของบิดาก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยระดับการศึกษาของบิดาที่เพิ่มขึ้นสัมพันธ์กับความมีไหวพริบ สถิติปัญญาที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมีไหวพริบ สถิติปัญญา

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	464	43.7	6.93	4.58	934	<.001
หญิง	616	41.8	6.20			
คณะ						
แพทยศาสตร์	862	42.8	6.78	1.423	1078	.155
คณะอื่นๆ	218	42.0	5.76			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	42.9	6.71	.333	2, 1068	.717
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	42.5	6.61			
โรงเรียนเอกชน	116	42.5	6.03			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	42.0	6.47	-1.687	1068	.092
3.50 ขึ้นไป	804	42.8	6.62			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	42.0	6.02	5.50	1, 1069	.019
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	42.1	6.85			
ปริญญาตรี	424	42.8	6.47			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	43.3	6.96			
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	41.7	6.13	8.63	1, 1074	.718
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	42.5	6.93			
ปริญญาตรี	486	42.8	6.49			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	43.6	6.96			

จากตารางที่ 4.14 พบองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเห็นอกเห็นใจ สัมพันธภาพ (Extraversion) มีแนวโน้มสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศ โดยเพศหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศชาย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความเห็นอกเห็นใจ สัมพันธภาพ

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	464	54.4	8.25	-1.83	1078	.067
หญิง	616	55.3	8.11			
คณะ						
แพทยศาสตร์	862	54.9	8.40	-5.33	1078	.594
คณะอื่นๆ	218	55.2	7.22			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	55.7	8.31	1.156	2, 1068	.315
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	54.7	8.22			
โรงเรียนเอกชน	116	55.2	7.40			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	54.9	7.59	-.154	1068	.878
3.50 ขึ้นไป	804	55.0	8.38			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	54.1	7.19	1.37	3, 497	.251
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	54.9	9.10			
ปริญญาตรี	424	55.4	7.80			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	54.8	8.64			
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	53.9	7.31	.131	1, 1074	.718
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	56.7	9.16			
ปริญญาตรี	486	55.2	7.91			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	54.5	8.67			

จากตารางที่ 4.15 พบองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ด้านด้านริเริ่ม/รวดเร็ว (Originally / Fluency) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์หัตถ์แปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ด้าน ริเริ่ม รวดเร็ว

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	464	19.0	3.86	4.63	1,078	< .001
หญิง	616	18.0	3.28			
คณะ						
แพทยศาสตร์	862	18.4	3.66	-1.572	1,078	0.116
คณะอื่นๆ	218	18.8	3.22			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	18.6	3.83	2.1	2, 1068	0.123
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	18.3	3.50			
โรงเรียนเอกชน	116	19.0	3.43			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	18.7	3.55	1.21	1068	0.228
3.50 ขึ้นไป	804	18.4	3.58			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	18.6	3.45	0.13	3, 1069	0.945
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	18.4	3.85			
ปริญญาตรี	424	18.4	3.47			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	18.4	3.64			
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	18.4	3.36	0.81	1, 1074	0.368
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	18.7	3.73			
ปริญญาตรี	486	18.3	3.55			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	18.8	3.75			

จากตารางที่ 4.16 พบองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ด้านการปรับแต่ง/ละเอียดลออ (Flexible / Elaboration) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ศึกษาก็มีความสัมพันธ์กัน โดยที่คณะแพทยศาสตร์มีค่าคะแนนสูงกว่าคณะอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มากกว่า 3.50 ได้ค่าคะแนนในด้านนี้สูงกว่าผู้ที่ได้น้อยกว่า 3.50 อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้พบแนวโน้มด้านระดับการศึกษาของมารดาที่เพิ่มมากขึ้น สัมพันธ์กับระดับความคิดสร้างสรรค์ในด้านนี้เพิ่มสูงขึ้นด้วย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์หัตถ์แปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ด้านการปรับแต่ง/ละเอียดลออ

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
เพศ						
ชาย	463	24.9	4.06	2.03	1,077	0.042
หญิง	616	24.5	3.43			
คณะ						
แพทยศาสตร์	861	24.9	3.61	3.999	1,077	<.001
คณะอื่นๆ	218	23.8	3.99			
สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย						
โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ	225	25.0	3.93	1.06	2, 1067	0.348
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ	730	24.6	3.60			
โรงเรียนเอกชน	116	24.5	3.78			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)						
ต่ำกว่า 3.50	266	24.0	4.06	-3.56	1067	<.001
3.50 ขึ้นไป	804	24.9	3.56			
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	184	24.7	3.79	1.87	3, 1069	0.132
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	209	24.1	4.05			
ปริญญาตรี	424	24.8	3.52			
สูงกว่าปริญญาตรี	256	24.9	3.66			

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ตัวแปรรายคู่ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ด้านการปรับแต่ง (ต่อ)

	n	Mean	S.D.	t / F	df	p-value
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา						
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น	223	24.3	3.91	2.23	3, 440	0.084
มัธยมศึกษาตอนปลาย / อาชีวศึกษา	188	24.5	4.05			
ปริญญาตรี	486	24.6	3.43			
สูงกว่าปริญญาตรี	181	25.3	3.81			

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่างๆกับความคิดสร้างสรรค์

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหลัก 4 องค์ประกอบกับความคิดสร้างสรรค์ทั้ง 2 องค์ประกอบ พบว่าทุกข้อมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านมีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect) มีระดับความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ ทั้งคู่ในระดับสูง องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness) มีระดับความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์แบบปรับแต่ง/ละเอียดลออ ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง และองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสัมพันธ์ภาพ เข้าสังคม (Extraversion) มีระดับความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์แบบความคิดริเริ่ม/รวดเร็วอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ส่วนองค์ประกอบที่เหลือค่อนข้างต่ำ (ตาราง 4.17)

ตาราง 4.17 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์		ปรับแต่ง/ละเอียดลออ	
	ความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว		r	p-value
	r	p-value	r	p-value
I : มีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness)	0.232	<.001	0.408	<.001
II : มั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)	0.15	<.001	0.155	<.001
III : มีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect)	0.697	<.001	0.588	<.001
IV : สัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)	0.415	<.001	0.265	<.001

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-Sectional Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ ของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1-5 และนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะทั่วไป แบบวัดบุคลิกภาพ และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์

สรุปผลการวิจัย

1. ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทย

เครื่องมือ IPIP ฉบับภาษาไทยมีความตรงเชิงเนื้อหาที่ยืนยันโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และความตรงเชิงโครงสร้างโดย Factor Analysis ซึ่งพบ 11 องค์ประกอบย่อยและ 4 องค์ประกอบหลัก สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Test) ของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพจาก Internal Consistency มีค่า Cronbach's Alpha Coefficient ระหว่าง 0.68-0.90

และจากการทดสอบซ้ำ test-retest มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.66 – 0.89 เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยที่พัฒนาจึงมีค่าความเที่ยงความตรงที่ยอมรับได้

2. กลุ่มตัวอย่าง มีค่ากระจายของข้อมูลแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพ แนวโน้มที่จะกระจายปกติ เมื่อปรับค่าคะแนนให้อยู่ในพิสัย 0-100 คะแนนเหมือนกับเพื่อการเปรียบเทียบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีค่าคะแนนบุคลิกภาพส่วนย่อยในลักษณะที่เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness) และมีความรับผิดชอบ (Responsibility) สูงที่สุด ส่วนบุคลิกภาพส่วนย่อยที่ค่าคะแนนต่ำที่สุดได้แก่บุคลิกภาพแบบเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion) และ ตึงเครียด (Tension) โดยได้ค่าคะแนนต่ำที่สุด ส่วนบุคลิกภาพหลักที่มีคะแนนสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างจะเป็นบุคลิกภาพแบบมีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness) ส่วนที่ต่ำที่สุดคือบุคลิกภาพแบบมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความคิดสร้างสรรค์ พบว่าความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ (Conscientiousness) มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์แบบปรับตัว/ละเอียดลออ อยู่ในระดับปานกลาง บุคลิกภาพด้านความมีไหวพริบ สติปัญญา (Intellect) สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ทั้งด้านความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว และปรับแต่ง/ละเอียดลออ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง บุคลิกภาพด้านสัมพันธ์ภาพ เข้าสังคม

(Extraversion) สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว อยู่ในระดับปานกลางตามเกณฑ์ของ โคเฮน⁽⁴⁷⁾

ซึ่งในการกำหนดค่าว่าอยู่ในระดับไหนนั้น โคเฮนได้กำหนดเกณฑ์ค่าคะแนน ดังนี้

< 0.10	=	ต่ำ
0.10 – 0.30	=	ต่ำ – ปานกลาง
0.30 – 0.50	=	ปานกลาง – สูง
> 0.50	=	สูง

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางบุคลิกภาพ และความคิดสร้างสรรค์ (ตาราง 5.1)

ตาราง 5.1 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องเปรียบเทียบองค์ประกอบบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์

ปัจจัย	องค์ประกอบหลักบุคลิกภาพ				องค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์	
	มีวินัย รับผิดชอบ	ความมั่นคง ทางอารมณ์	มีไหวพริบ สติปัญญา	สัมพันธ์ภาพ เข้าสังคม	ความคิดริเริ่ม/ คล่องแคล่ว	ปรับแต่ง/ ละเอียดลออ
เพศ	○	+	+	+	+	+
สังกัดโรงเรียน	○	+	○	○	○	○
คณะ	○	○	○	○	○	+
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน (GPA)	○	○	○	○	○	+
ระดับการศึกษาสูงสุด ของบิดา	○	○	+	○	○	○
ระดับการศึกษาสูงสุด ของมารดา	○	○	○	○	○	+

* ค่าคะแนนใกล้ Significant

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยที่ผู้วิจัยได้เลือกชุด 100 ข้อมาพัฒนา หลังจากลดหัวข้อคำถามที่ซับซ้อนเข้าใจยาก และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วได้ข้อคำถาม 90 ข้อ เมื่อมาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาจำนวน 1,080 คน เพื่อลดจำนวนข้อและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดองค์ประกอบ ได้ข้อคำถามตามเกณฑ์ทั้งหมด 60 ข้อ แบ่งเป็น 11 องค์ประกอบในลำดับแรก ซึ่งโดยเนื้อหาสอดคล้องกับแบบสอบถามตามฉบับภาษาอังกฤษ

เมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบในลำดับสอง พบว่ามี 4 องค์ประกอบหลัก ซึ่งองค์ประกอบที่ได้ก็สอดคล้องกับการจัดกลุ่มในงานวิจัยของโกลด์เบิร์กและคณะ⁽⁹⁾ โดยมีองค์ประกอบออกมาได้คล้ายคลึงกัน เพียงแต่ในด้านที่เป็น ด้านความเข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion) และองค์ประกอบการปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Adjustment) สูงจนจัดอยู่ในองค์ประกอบเดียวกันในลำดับสอง ความแตกต่างจาก Big 5 Models ดั้งเดิมนี้นี้ เป็นไปได้ว่าในบริบทของไทย องค์ประกอบทั้งสามในลำดับที่หนึ่ง อยู่ภายใต้บริบทของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งคล้ายคลึงกันและแยกออกจากกันได้ง่าย ดังนั้นจากเดิมที่เป็น Big 5 Models เมื่อนำมาทำการวิจัยในคนไทย ทำให้เหลือเพียงแค่ 4 องค์ประกอบหลักเท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างด้านความเข้าใจ ช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ (Agreeableness) และด้านการเป็นมิตร เข้าสังคม ชอบแสดงออก (Extraversion) ในการศึกษาครั้งนี้ให้ผลต่างจากงานวิจัยของ Katigbak และคณะ⁽⁴⁸⁾ ที่ทำการศึกษานักศึกษาในฟิลิปปินส์ ซึ่งพบว่าองค์ประกอบทั้งสองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน และเครื่องมือที่ใช้ก็แตกต่างกันอีกด้วย

เมื่อเทียบกับเครื่องมือวัดบุคลิกภาพ 16PF ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีองค์ประกอบหลักที่ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยคล้ายคลึงกัน ซึ่งได้แก่บุคลิกภาพด้านสัมพันธภาพ เข้าสังคมมีความคล้ายคลึงกับ Extaversion ของ 16PF, บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีความคล้ายคลึงกับ Anxiety ของ 16PF, บุคลิกภาพด้านมีไหวพริบ มีสติปัญญา มีความคล้ายคลึงกับ Tough Mindedness ของ 16PF และบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ Conscientiousness มีความคล้ายคลึงกับ Self-Control ของ 16PF⁽⁴⁹⁾

ดังนั้น ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยนี้มีความตรงในเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง และความเที่ยงในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีจำนวนข้อที่ไม่มากจนเกินไปที่จะนำมาใช้ในทางปฏิบัติการเทียบเคียงเนื้อหาและองค์ประกอบทั้งในลำดับที่หนึ่งและสอง

สำหรับตัวแปรที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบบุคลิกภาพพบว่า องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา จันตระ⁽²²⁾ และสังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลายก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ จากการใช้การวิเคราะห์โดย Post-Hoc Analysis พบว่าโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงฯ มีค่าคะแนนสูงกว่าโรงเรียนกรมสามัญฯ อย่างมีนัยสำคัญ

องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านมีไหวพริบ มีสติปัญญา (Intellect) มีความสัมพันธ์กับตัวแปรด้านเพศอย่างมีนัยสำคัญ โดยเพศชายมีค่าคะแนนสูงกว่าของเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา จันตระ⁽²²⁾

เช่นเดียวกัน และระดับการศึกษาของบิดาก็มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ โดยระดับการศึกษาของบิดาที่เพิ่มขึ้น สัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านมีไหวพริบ สถิติปัญญา (Intellect) ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาครั้งนี้ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพ ซึ่งต่างจากงานวิจัยของจรียา จันตระ⁽²²⁾ ที่พบว่าการมีปัญหาคำการเรียนจะสัมพันธ์กับองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสัมพันธภาพ เข้าสังคม (Extraversion)

จากการศึกษาครั้งนี้ ไม่พบว่ามียุติธรรมสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านความมีวินัย รับผิดชอบ ซึ่งต่างจากงานวิจัยของจรียา จันตระ⁽²²⁾ ที่พบว่าปัจจัยในเรื่องเพศมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้าน ความมีวินัย ความรับผิดชอบ

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่างๆกับความคิดสร้างสรรค์ทั้งสองด้าน พบว่าบุคลิกภาพด้านมีไหวพริบ สถิติปัญญา (Intellect) มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ทั้งการปรับแต่ง/ละเอียดลออ และความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งคู่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แรกแก้วและคณะ⁽⁴²⁾ รวมทั้งสนับสนุนผลการทบทวนวรรณกรรมของบาร์รอนและฮาร์ริงตัน⁽⁴¹⁾ เมื่อตรวจสอบข้อคำถามในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านนี้ พบว่าที่มีความคล้ายคลึงกันและไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้เป็นไปได้ว่าค่าความสัมพันธ์ที่ได้ในระดับสูงเป็นผลจากความสอดคล้องในเชิงเนื้อหาจากเครื่องมือที่พัฒนาขึ้น

ข้อจำกัดในการแปลผลหรือการนำไปใช้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นตัวอย่างนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 1-5 ไม่ได้รวมถึงชั้นปีที่ 6 จึงไม่สามารถกระจายผลครอบคลุมไปสู่ นิสิตแพทย์ทั้งหมดได้ รวมทั้งเป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเพียง 2 ที่คือคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเลือกขึ้นมาเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยรัฐบาล และคณะอื่นๆในมหาวิทยาลัยเอกชนบัณฑิตเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยเอกชน ในการนำมาเป็นกลุ่มเปรียบเทียบ จึงไม่สามารถสรุปผลแทน นิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดได้ รวมทั้งไม่สามารถมั่นใจในค่าปกติของคุณลักษณะขององค์ประกอบบุคลิกภาพเป็นค่ามาตรฐาน (Norms)
2. เครื่องมือที่ใช้ แม้ว่าจะมีความเที่ยงตรงในเกณฑ์ที่ดี แต่ยังไม่สามารถประเมินอคติที่เกิดขึ้นจากเนื้อหา เช่น Social Desirable Bias
3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับองค์ประกอบ เป็นตัวแปรที่มีจำกัดแค่ 7 ตัว เช่นอายุ เพศ คณะ สังกัดโรงเรียนในระดับมัธยม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA) ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา อาจยังไม่ครอบคลุมได้ครบถ้วนพอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

เนื่องจากแบบวัดบุคลิกภาพที่พัฒนาขึ้นมีจำนวนข้อคำถามน้อย เพียง 60 ข้อ สามารถใช้ได้สะดวกในการนำมาประเมินบุคลิกภาพ ดังนั้นในการประเมินบุคลิกภาพของนักเรียนแพทย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือ ส่งเสริมในการพัฒนาบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ให้กับนิสิตนักศึกษาทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เครื่องมือวัด ควรศึกษาความตรงของเครื่องมือวัดเพิ่มเติม โดยการทำการทดสอบด้วย Confirmatory Factor Analysis
2. ขยายกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) เพื่อนำมาใช้เป็นมาตรฐานในการอ้างอิงต่อไป
3. ศึกษาปัจจัยตัวแปรเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นปัจจัยในแง่ต่างๆมากขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาเครื่องมือวัดต่อไป

สรุป

เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ IPIP ฉบับภาษาไทยประกอบไปด้วยข้อคำถาม 60 ข้อ มีความเที่ยงตรงอยู่ในระดับสูง การกระจายของข้อมูลทุกองค์ประกอบมีแนวโน้มใกล้เคียงการกระจายปกติ (Normal Distribution) IPIP ฉบับภาษาไทย มี 11 องค์ประกอบย่อย 4 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบด้านไหวพริบ สติปัญญา (Intellect) มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ด้าน ความคิดริเริ่ม/รวดเร็ว และปรับแต่ง/ละเอียดลออ ในระดับที่สูง

รายการอ้างอิง

- (1) Hall, C.S. and Lindzey, G. Theories of Personality. 3rd Edition. NY: John Wiley & Sons, 1978.
- (2) กุลธิดา รงศ์จิตประภัสร์. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) ในนักศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, 2535.
- (3) กนกรัตน์ สุขะตุงคะ, สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์ และแสงจันทร์ วุฒิกานนท์. การสำรวจลักษณะอุปนิสัยและบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 44, 3 (2542): 239 - 257.
- (4) Cattell, R.B., Cattell, A.K.S. and Cattell, H.E.P., 16PF Fifth edition questionnaire. IL: Institute for Personality and Ability Testing. .
- (5) Craig, R.J. Interpreting Personality Tests, A Clinical Manual for the MMPI-2, MCMI-III, CPI-R, and 16PE. NY: John Wiley & Sons, 1999.
- (6) Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Borgogni, L., and Perugini, M. The big five questionnaire: A new questionnaire to assess the five factor model. Personality and Individual Differences. 15, 281-288.1994.
- (7) Wikipedia. Big Five Personality Traits. The Free Encyclopedia [Online]. 2012. Available from http://en.wikipedia.org/wiki/Big_Five_personality_traits. [2012, January 15]
- (8) ORI community and Evaluation Service. International Personality Item Pool (IPIP).Technical Scientific Information [online]. 1997. Available from <http://ipip.ori.org/> [2012, January 15]
- (9) Goldberg, L.R., et al. The international personality item pool and the future of public-domain personality measures. Journal of Research in Personality 40 (2006): 84-96.
- (10) ประภา เชื้อภักดี. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับผลการปฏิบัติงานของพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

- (11) จุฑาทิพ วงษ์สุวรรณ. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) ในกลุ่มประชาชนทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- (12) ณัฐชยา คงมหาฤกษ์. การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16PF (ฟอร์ม A) ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- (13) ศิริกัญญา ปันติตานนท์. การพัฒนาแบบวัดประเภทบุคคลตามตัวบ่งชี้ของไมเออร์ บริกส์ ฟอร์มเอ็ม (ภาษาไทย) สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- (14) จินตนา สิงขรอาจ. เกณฑ์มาตรฐานของแบบทดสอบบุคลิกภาพ MMPI-2 ฉบับภาษาไทย ในคนไทยปกติภาคอีสาน. งานวิจัยจิตวิทยาคลินิก, ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- (15) ประวิณ สิ้นเศรษฐกุลและคณะ. การเปรียบเทียบคุณลักษณะบุคลิกภาพ CPI ระหว่างเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาที่ปกติและมีปัญหาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารจิตวิทยาคลินิก 16,1 (2528): 45-59.
- (16) ดวงพร หุ่นตระกูล. การสร้างแบบทดสอบวัดความรับผิดชอบสำหรับนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ความตรงด้วยลักษณะหลากหลายวิธีหลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.
- (17) Guilford, J.P., Intelligence, Creativity and their Educational Implications. Sandiego California: Robert R. Knapp Publisher, 1968.
- (18) จุฑามาศ นาคนิยม. ความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- (19) วีรพล แสงปัญญา. ตัวประกอบบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

- (20) Goldberg, L.R., et al. The international personality item pool and the future of public-domain personality measures. Journal of Research in Personality 40 (2006): 84-96.
- (21) Larson, R.J. and Buss, D.M. Personality Psychology Domains of Knowledge About Human Nature. 4th edition. NY: McGraw-Hill International, 2009.
- (22) จริยา จันตระ. บุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, สาขาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- (23) ตินพัฒน์ แก้วยอด. ความสนใจเลือกเรียนต่อสาขาเฉพาะทางในวิชาชีพแพทย์ บุคลิกภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2552. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- (24) นพมาศ ชุ่มพระ (ธีรเวคิน). ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงใหม่, กรุงเทพมหานคร, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- (25) สุรางค์ ใคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษากทม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553.
- (26) พรทิพย์ อินทรวีเชียร. ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศที่ประเมินโดยแบบทดสอบ 16PF (ฟอร์ม A). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต, สาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- (27) ศรีเรือน แก้วกังวาน. ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2551.
- (28) Worchel, S. and Shebilske, W. Psychology: Principles and Applications (5th Edition) NJ : Prentice Hall, 1994.
- (29) Wikipedia. 16 Personality Factors. The Free Encyclopedia [Online] 2012. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/16_Personality_Factors [2012, January 15]
- (30) กัญญา สุวรรณแสง. การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์, 2533.
- (31) พรหมเพรา ดิษยวณิช. ผลของการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่มีต่อบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 46 (กรกฎาคม-กันยายน 2544): 195-207.

- (32) Torrance, E.P. Guiding creative talent NJ : Prentice Hall, 1962.
- (33) อารี พันธุ์มณี. คิดอย่างสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ แกรมมี่, 2540.
- (34) จารุวรรณ ปะกัง. ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับเรื่องวงกลม จากผลงานศิลปะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2551.
- (35) ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- (36) Davis, G.A. and Sullivan M.I. Taxonomy of Creative Objectives: The Model AUTA. The Journal of Creative Behavior. Vol.4, Issue 3. (September 1980): 149-160.
- (37) ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล. การศึกษานุคลิกภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2536. งานวิจัยภาควิชาภาษาและสังคม, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536.
- (38) มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ และศุภชัย อธิธิพานันท์. การศึกษานุคลิกภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตามแบบวัดบุคลิกภาพของไมเยอร์ บริกซ์ (MBTI). วารสาร BU Academic Review 3, 1(2547): 41-51.
- (39) กนกรัตน์ สุขะตุงคะ, สุชีรา ภัทราวุฒวรรธน และแสงจันทร์ วุฒิกานนท์, ม.ล. การสำรวจลักษณะอุปนิสัย และบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 44, 3 (2542): 239-257.
- (40) วีรพล แสงปัญญา. ตัวประกอบบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- (41) Barron, F. and Harrington, D.M. Creativity, Intelligence, and Personality. Annual Review of Psychology. 32 (1981): 439-476.

- (42) Rieke, M.L., Guastello, S.J. and Conn, S.R. Leadership and creativity. In Conn, S.R.; Rieke, M.L. 16PF Fifth edition: Technical manual. 2nd edition. IL: Institute of Personality and ability testing, 1998.
- (43) Hully, S.B., Cummings, S.R., Browner, W.S., Grady, D.G., and Newman, T.B., Design Clinical research 3rd edition, Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins. 2007.
- (44) Field, A. Discovery Statistics Using SPSS, 3rd edition, London, Sage Publication, 2009.
- (45) Goldberg, L.R. The development of markers for the Big-Five factor structure. Psychological assessment 4 (1992): 26-42.
- (46) Fisher, F. and Corcoren, K. Measures for Clinical Practice. Vol.1, 2nd edition. A Source Book: The Free Press, 1994.
- (47) Cohen, J. A Power Primer. Psychological Bulletin. 112 (1992): 115-159.
- (48) Katigbak, M.S., Church, A.T. and Akamine, T.X., Cross-Cultural Generalizability of Personality Dimensions: Relating Indigenous and Imported Dimensions in Two Cultures. Journal of Personality and Social Psychology. Vol.70, No.1(1996): 99-114.
- (49) Cattell, H.E. Development of the 16PF fifth edition. In Conn, S.R.; Rieke, M. L. 16PF Fifth edition: Technical manual. 2nd ed. Institute of Personality and ability testing. Illinois.(1998) : 3-19.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์
ตำแหน่ง : รองศาสตราจารย์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์พิเศษภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์
ตำแหน่ง : รองศาสตราจารย์ คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญญา ต้อยคำภีร์
ตำแหน่ง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรรคนะ ใจชุ่มชื่น
ตำแหน่ง : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. นายติณพัฒน์ แก้วยอดทิวัตต์
ตำแหน่ง : นักจิตวิทยาชำนาญการ โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดบุคลิกภาพ ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ความหมายเชิง +/-	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว (Extraversion) หมายถึง บุคลิกภาพของการชอบแสดงออก ช่างพูด เปิดเผย สนุกสนาน คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง มีความมั่นใจ กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว ตรงไปตรงมา ชอบพบปะสังสรรค์ ชอบอยู่เป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะ สนใจสิ่งแวดล้อม มีความทะเยอทะยาน ชอบการผจญภัย ชอบถ่ายทอด อีกด้านหนึ่งบุคลิกภาพจะตรงกันข้าม มองโลกบวก ร่าเริง	+	1. เป็นสีสันของงานเลี้ยง Am the life of the party.	4	1		ชอบงานเลี้ยงสังสรรค์/เป็นสีสันของงาน
	-	2. มักรู้สึกอึดอัดเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น Often feel uncomfortable around others.	5			หรืออาจใช้คำว่า รู้สึกอึดอัดเมื่ออยู่ท่ามกลางผู้คน, แนะนำให้ตัดคำว่า “มัก” ออก เนื่องจากคำนี้เป็นการชี้้นำในการตอบ
	+	3. รู้สึกสบายๆเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น Feel comfortable around people.	5			หรืออาจใช้คำว่า รู้สึกสบายเมื่ออยู่ท่ามกลางผู้คน
	-	4. เงียบๆ ไม่แสดงออก Keep in the background.	5			
	+	5. มักเริ่มคุยกับคนอื่นก่อน Start conversations.	5			มักจะพูดคุยกับผู้อื่นก่อน หรือใช้คำว่า มักจะสร้างความคุ้นเคยกับผู้อื่นก่อน, และน่าจะปรับเป็น “เป็นฝ่ายเริ่มต้นพูดคุยกับคนอื่นๆก่อน”
	-	6. มักไม่มีเรื่องจะพูด Have little to say.	4	1		น่าจะปรับเป็น “ไม่ต้องการพูดคุยกับใคร”
	+	7. คุยกับคนได้มากมายหลากหลายในงานเลี้ยง Talk to a lot of different people at party.	4	1		ในงานเลี้ยงมักจะคุยกับคนได้มากมายหลากหลาย, น่าจะปรับเป็น “สามารถพูดคุยกับใครๆก็ได้เมื่ออยู่ในงานเลี้ยง”
	-	8. ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ Don't like to draw attention to myself.	4	1		ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดสนใจ
	+	9. ไม่มีปัญหาถ้าต้องเป็นจุดสนใจ Don't mind being the center of attention.	4	1		หรืออาจใช้คำว่า ไม่มีปัญหาหากต้องเป็นจุดสนใจ
	-	10. เงียบเมื่ออยู่ท่ามกลางคนแปลกหน้า Am quiet around strangers.	4	1		

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อความ	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
	+	11. เป็นมิตรกับคนอื่นได้ง่าย Make friends easily.	4	1		เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย
	-	12. เข้าไปพูดคุยกับคนอื่นก่อนไม่ค่อยเป็น Find it difficult to approach others.	4	1		เข้าไปสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นก่อนไม่ค่อยเป็น, น่าจะปรับเป็น “รู้สึกลำบากใจ เมื่อต้องพูดคุยกับคนอื่นฯ”
	+	13. เป็นผู้นำ Take charge	2	3		ควรจะปรับเป็น “เป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อน” (คิดว่าไม่ควรใช้คำว่า “เป็นผู้นำ”), แสดงตัว โดยไม่เป็นผู้นำก็ได้
	-	14. ไม่ใช่คนช่างคุย Don't talk a lot.	4	1		ไม่ใช่คนชอบคุย
	+	15. รู้วิธีสร้างเสน่ห์ห้จับใจคน Know how to captivate people.	5			หรืออาจใช้คำว่า รู้วิธีสร้างเสน่ห์มัดใจผู้อื่น
	-	16. เก็บกอดความรู้สึกของตัวเอง Bottle up my feelings.	3	2		ไม่ควรใช้คำว่า “เก็บกอด” แต่เป็น “เก็บความรู้สึกของตนเอง”
	+	17. รู้สึกสบายๆเมื่ออยู่กับคนอื่น Feel at ease with people.	5			
	-	18. รักสันโดษ Am a very private person.	4	1		สงวนท่าที ถึงสันโดษ
	-	19. รอทำตามคนอื่น Wait for others to lead the way.	2	3		รั้งรอ และทำตามผู้อื่น
	+	20. มีทักษะในการจัดการกับสถานการณ์ทางสังคม Am skilled in handling social situations.	4	1		คิดว่าข้อนี้คำว่า “Social situation” ไม่น่าจะใช้คำว่า “สถานการณ์ทางสังคม” น่าจะปรับเป็น “มีทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า”

ตัวแปร	ความหมายเชิง +/-	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
บุคลิกภาพด้านความสุภาพอ่อนโยน (Agreeableness) หมายถึง บุคลิกภาพเป็นมิตร มีน้ำใจ สุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน มีความอดทนอดกลั้น อ่อนน้อมถ่อมตน ยินดีช่วยเหลือผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจ มีเมตตา เอื้อเฟื้อ ออบอุน ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยืดหยุ่น โอบอ้อมผ่อนตาม ปรับตัวได้เหมาะสม สามารถเข้ากับคนอื่นได้ทุกระดับ มีความเรียบง่ายเป็นธรรมชาติ อีกด้านหนึ่ง บุคลิกภาพจะตรงกันข้าม	-	1. ยกตนข่มท่าน Insult People.	5			
	+	2. สนใจผู้คน Am interested in People.	2	3		สนใจผู้อื่น, ถ้าใช้ “สนใจคนอื่น” เนื้อหานี้อาจอยู่ในองค์ประกอบด้านชอบสังคม ควรปรับเป็น “ให้ความสนใจคนอื่น”
	-	3. ไม่สนใจปัญหาของผู้อื่น Am not interested in other people's problems.	4	1		
	+	4. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น Sympathize with others' feelings.	4	1		
	-	5. ไม่ค่อยแคร์ความรู้สึกของผู้อื่น Feel little concern for others.	4	1		ไม่ค่อยใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น, ไม่ควรใช้คำว่า “แคร์” แก้เป็น “ไม่ใส่ใจกับความรู้สึกของตนเอง”
	+	6. อ่อนโยน Have a soft heart.	4	1		ไม่ดี เป็นตัว Headline อยู่แล้ว
	-	7. ไม่ค่อยสนใจผู้คน Am not really interested in others.	4	1		น่าจะปรับเป็น “ไม่ค่อยสนใจใครๆ”
	+	8. แบ่งเวลาของตัวเองให้คนอื่น Take time out for others.	4	1		น่าจะปรับเป็น “ให้เวลากับคนอื่นๆ”
	-	9. คนอื่นทำความรู้จักฉันได้ยาก Am hard to get to know.	3	2		
	+	10. รับรู้ความรู้สึกของคนอื่นได้ Feel others' emotions.	5			เติมคำว่า “ดี” ไว้ท้ายสุด, หรืออาจเพิ่มว่า ฉันรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อความ	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
	-	11. เฉยเมยต่อความรู้สึกของผู้อื่น Am indifferent to the feelings of others.	5			น่าจะปรับเป็น “ไม่สนใจความรู้สึกของคนอื่น”
	+	12. สามารถทำให้ผู้อื่นรู้สึกผ่อนคลายได้ Make people feel at ease.	5			เพิ่มคำว่า “ฉัน” หน้าประโยค
	+	13. ไต่ถามสารทุกข์สุกดิบของคนอื่น Inquire about others' well – being.	3	2		ฉันสามารถไต่ถามสารทุกข์สุกดิบของผู้อื่นได้
	+	14. รู้ว่าจะปลอบคนอื่นอย่างไร Know how to comfort others.	5			ฉันรู้ว่าจะปลอบคนอื่นอย่างไร
	+	15. รักเด็ก Love children.	2	3		ฉันเป็นคนรักเด็ก
	+	16. เข้ากับคนเกือบทุกคนได้ดี Am on good terms with nearly everyone.	5			ฉันเข้ากับคนเกือบทุกคนได้ดี, น่าจะปรับเป็น “เข้ากับคนอื่น ๆ ได้ดี”
	+	17. พูดดีกับทุกคน Have a good word for everyone.	4	1		เพิ่มคำว่า “ฉัน” หน้าประโยค
	+	18. แสดงความกตัญญูรู้คุณ Show my gratitude.	4	1		เพิ่มคำว่า “ฉัน” หน้าประโยค
	+	19. คิดถึงผู้อื่นก่อน Think of others first.	4	1		เพิ่มคำว่า “ฉัน” หน้าประโยค
	+	20. ชอบช่วยเหลือคนอื่น Love to help others.	5			เพิ่มคำว่า “ฉัน” หน้าประโยค

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
บุคลิกภาพด้านมโนธรรม (Conscientiousness) หมายถึง บุคลิกภาพของความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่รับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ ชยันหมั่นเพียร มีความสม่ำเสมอ รอบคอบไว้ใจพึ่งพาได้ ยึดมั่นในระบบระเบียบ พิถีพิถัน มีศักดิ์ศรี มีเกียรติ มีความเคร่งครัด เอาจริงเอาจัง อีกด้านหนึ่งบุคลิกภาพจะตรงกันข้าม **อาจเรียบเรียงใหม่ได้ครับ มีมโนธรรม มีความตั้งใจและพากเพียร พยายาม มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่ เกร่งครัดในระเบียบวินัย รอบคอบพึ่งพาได้ เอาจริงเอาจัง สนใจผู้อื่น มีศีลธรรม	+	1. เตรียมตัวพร้อมเสมอ Am always prepared.	4	1		น่าจะปรับเป็น "มีการเตรียมความพร้อม"
	-	2. วางข้าวของไม่เป็นที่ Leave my belongings around.	2	3		จัดเก็บข้าวของไม่เป็นที่เป็นทาง
	+	3. ใส่ใจรายละเอียด Pay attention to details.	4	1		
	-	4. ชอบทำเรื่องยุ่ง Make a mess of things.	2	3		ฉันชอบทำเรื่องยุ่งยากวุ่นวาย, น่าจะปรับเป็น "ชอบทำสิ่งต่างๆ ให้ยุ่งเหยิง"
	+	5. จัดการงานให้เสร็จโดยไม่รีรอ Get chores done right away.	5			
	-	6. ลืมเก็บของเข้าที่ที่อยู่บ่อยๆ Often forget to put things back in their proper place.	5			
	+	7. ชอบความมีระเบียบ Like order.	4	1		ชอบความเป็นระเบียบ เรียบร้อย
	-	8. หลีกเลียงงานในความรับผิดชอบ Shirk my duties.	5			
	+	9. ปฏิบัติตามตารางเวลา Follow a schedule.	4	1		ฉันตรงต่อเวลา
	-	10. ละเลยหน้าที่ตัวเอง Neglect my duties.	5			น่าจะปรับเป็น "ไม่เอาใจใส่ต่อหน้าที่ของตนเอง"

*อาจใช้คำว่า "ฉัน" หน้าประโยคได้

ตัวแปร	ความหมายเชิง +/-	ข้อความคำถาม	ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
	+	11. งานของฉันต้องเป๊ะ / สมบูรณ์แบบ Am exacting in my work.	4	1		น่าจะปรับเป็น “ต้องทำงานออกให้ได้ดีที่สุด”
	-	12. ใช้เวลาโดยเปล่าประโยชน์ Waste my time.	5			น่าจะปรับเป็น “ปล่อยเวลาโดยเปล่าประโยชน์”
	+	13. ทำตามแผนที่วางไว้ Do things according to a plan.	4	1		ฉันทำงานได้ตามแผนที่วางไว้
	-	14. ทำอะไรครึ่งๆกลางๆ Do things in a half-way manner.	4	1		ฉันทำอะไรไม่ค่อยเสร็จ ครึ่งๆกลางๆ
	+	15. จะไม่หยุดถ้าทุกอย่างยังไม่ดีสมบูรณ์แบบ Continue until everything is perfect.	4	1		
	-	16. เป็นการยากลำบากกว่าจะเริ่มลงมือทำงานได้ Find it difficult to get down to work.	2	3		เป็นการยากลำบากกว่าที่ฉันจะเริ่มลงมือทำงานได้
	+	17. วางแผนและทำตามแผนอย่างเคร่งครัด Make plans and stick to them.	5			
	-	18. ปล่อยให้ห้องรก Leave a mess in my room.	5			หรืออาจใช้คำว่า ฉันปล่อยให้ห้องรกรุงรัง, น่าจะปรับเป็น “ไม่พิถีพิถันต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย”
	+	19. ชอบระเบียบวินัยและความสม่ำเสมอ Love order and regularity.	5			
	+	20. ชอบเก็บข้าวของให้เข้าที่เข้าทาง Like to tidy up.	5			

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อความถาม	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
บุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional stability) หมายถึง บุคลิกภาพของความสุขุมเยือกเย็น เป็นตัวของตัวเอง ไม่หวั่นไหว ควบคุมอารมณ์ได้ ไม่ตื่นตกใจง่าย มีความสามารถในการปรับอารมณ์ให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดี อีกด้านหนึ่งบุคลิกภาพจะตรงกันข้าม ผ่อนคลาย ใจเย็น สงบ โกรธยาก กำลังใจหมดช้ารับมือกับความเครียดได้ดี มีอารมณ์มั่นคง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สามารถปรับตัวและเผชิญกับความจริงได้ โดยไม่ใช้อารมณ์ มีความสนใจ แน่วแน่ จิตใจสงบ	-	1. เครียดง่าย Get stressed out easily.	5			
	+	2. ง่ายสบายๆเป็นส่วนใหญ่ Am relaxed most of the time.	4	1		รู้สึกผ่อนคลาย เรียบง่าย สบายๆ
	-	3. ซ้ำกังวล Worry about things.	5			น่าจะปรับเป็น "วิตกกังวลกับสิ่งต่างๆได้ง่าย"
	+	4. แทบจะไม่เคยรู้สึกหดหูเลย Seldom feel blue.	3	2		ควรปรับคำว่า "ไม่เคย" เป็น "ไม่ค่อยจะ" หรือ "นานๆครั้ง", น่าจะปรับเป็น "น้อยครั้งที่จะรู้สึกหดหู"
	-	5. อารมณ์ถูกกระทบกระเทือนได้ง่าย Am easily disturbed.	4	1		ยึดถือความรู้สึก หวั่นไหวง่าย
	+	6. อารมณ์มั่นคง Am not easily bothered by things.	4	1		อาจใช้คำว่า "มีความมั่นคงทางอารมณ์, ไม่ดี เพราะเป็นคำ Headline"
	-	7. อารมณ์เสี้ง่าย Get upset easily.	5			
	+	8. แทบจะไม่เคยรู้สึกหงุดหงิดรำคาญอะไร Rarely get irritated.	4	1		แทบจะไม่มีความรู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ, น่าจะปรับเป็น "น้อยครั้งที่หงุดหงิดหรือรำคาญสิ่งใดๆ"
	-	9. อารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย Change my mood a lot.	5			
	+	10. เป็นคนโกรธยาก Seldom get mad.	5			

ตัวแปร	ความหมายเชิง +/-	ข้อความคำถาม	ผลการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
	-	11. อารมณ์แปรปรวนอยู่บ่อยๆ Have frequent mood swings.	4	1		อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย
	-	12. หงุดหงิดง่าย ขี้รำคาญ Get irritated easily.	4	1		ตัดคำว่า "ขี้รำคาญ" ออก
	-	13. รู้สึกหดหู่อยู่บ่อยๆ Often feel blue.	5			
	-	14. โกรธง่าย Get angry easily.	5			
	-	15. ตื่นตกใจง่าย Panic easily.	4	1		ตื่นตื่นตกใจง่าย
	-	16. รู้สึกถูกคุกคาม / กัดดันได้ง่าย Feel threatened easily.	3	2		ปรับภาษา เลือกรู้สึกถูกคุกคาม หรือรู้สึกถูกกดดันได้ง่าย, รู้สึกถูกคุกคาม / มีความกดดันได้ง่าย, น่าจะปรับเป็น "รู้สึกถูกกดดันได้ง่าย"
	-	17. มักถูกอารมณ์ครอบงำ Get overwhelmed by emotions.	3	2		มักแสดงออกหรือตัดสินใจด้วยอารมณ์เหนือเหตุผล, แนะนำว่าตัดคำว่า "มัก" ออกเนื่องจากคำนี้เป็นการชี้้นำการตอบ
	-	18. มักเข้าใจว่าคนอื่นว่าร้ายตนเอง Take offense easily.	3	2		แนะนำว่าตัดคำว่า "มัก" ออกเนื่องจากคำนี้เป็นการชี้้นำการตอบ, เป็นเรื่องของความหวาดระแวง
	-	19. หมกมุ่นอยู่แต่ปัญหาของตัวเอง Get caught up in my problems.	4	1		
	-	20. ขี้บ่น Grumble about things.	3	2		

*ในด้านนี้มีข้อลบ 13 ข้อ ซึ่งอาจต้องพิจารณาเรื่องของโครงสร้างของคำถามนะครับ เนื่องจากในคำถามส่วนใหญ่ทั้งฉบับมีทิศทางเชิงบวก (อาจส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ข้อมูล)

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
บุคลิกภาพด้านสติปัญญา (Intellect) หมายถึง บุคลิกภาพด้านเฉลียวฉลาด คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ลุ่มลึก รอบรู้ อยากรู้อยากเห็น มีความคิดลึกซึ้ง มองการณ์ไกล อีกด้านหนึ่งบุคลิกภาพจะตรงกันข้าม เป็นคนมีเหตุผลสูง มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางด้านนามธรรม ฉลาด เรียนรู้ได้เร็ว คิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดี มีความสามารถในการปรับตัวทางเซาว์ปัญญา อยากรู้อยากเห็น มีความคิดลึกซึ้ง	+	1. รุ่มรวยในการใช้ภาษา Have a rich vocabulary.	1	4		สามารถใช้ภาษาได้อย่างหลากหลาย, ใช้ถ้อยคำได้คล่องแคล่ว, มีความสามารถในการใช้ภาษา, ไม่ควรใช้คำว่า "รุ่มรวย" แก่เป็น "มีความสามารถในการใช้ภาษา"
	-	2. เข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ยาก Have difficulty understanding abstract.	5			
	+	3. มีจินตนาการกระจ่างชัด Have a vivid imagination.	5			ตัดคำว่า "กระจ่างชัด" ออก
	-	4. ไม่สนใจเรื่องที่เป็นนามธรรม Am not interested in abstract ideas.	5			
	+	5. มีไอเดียสุดยอด Have excellent ideas.	4	1		หรืออาจใช้คำว่า "มีไอเดียบรรเจิด", ดีความได้หลากหลาย
	-	6. ไม่มีจินตนาการดี ๆ Do not have a good imagination.	5			ตัดคำว่า "ดี ๆ" ออก, น่าจะปรับเป็น "ไม่ชอบจินตนาการ"
	+	7. เข้าใจอะไรได้ง่ายๆ Am quick to understand things.	5			น่าจะปรับเป็น "เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว"
	-	8. พยายามหลีกเลี่ยงคนที่มีอะไรซับซ้อน Try to avoid complex people.	2	3		หมายถึงพยายามหลีกเลี่ยงคนที่เข้าใจยาก??, พยายามหลีกเลี่ยงเรื่องที่มีความซับซ้อน ยุ่งยาก
	+	9. ใช้คำศัพท์ยาก Use difficult words.	2	2	1	มีปัญหาในการใช้ศัพท์และภาษาที่ยาก, คนฉลาด ต้องสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย
	-	10. จินตนาการถึงอะไรก็ไม่ค่อยออก Have difficulty imagining things.	4	1		คิดอะไรให้เป็นภาพไม่ค่อยออก??, น่าจะปรับเป็น "ยากต่อการจินตนาการถึงสิ่งต่างๆ"

ตัวแปร	ความหมาย เชิง +/-	ข้อคำถาม	ผลการพิจารณา ความตรงตาม เนื้อหา			ข้อเสนอแนะ
			1	0	-1	
	+	11. ใช้เวลาเพื่อคิดนึกตรึกตรองกับสิ่งต่างๆ Spend time reflecting on things.	4	1		ใช้เวลาเพื่อนึกคิดตรึกตรองกับสิ่งต่างๆมาก, น่าจะปรับเป็น "ใช้เวลาเพื่อตรึกตรองกับสิ่งต่างๆ"
	-	12. หลีกเลียงการอ่านเรื่องยากๆ Avoid difficult reading material.	3	2		หลีกเลียงการอ่านหรือการทำความเข้าใจประโยคที่ยากๆ
	+	13. มีไอเดียมากมาย Am full of ideas.	4	1		น่าจะปรับเป็น "มีความคิดหลากหลายลึกซึ้ง"
	-	14. จะไม่คิดวิเคราะห์เจาะลึกลงในเรื่องต่างๆ Will not probe deeply into a subject.	4	1		ไม่คิดวิเคราะห์ เจาะลึกลงในรายละเอียดของเรื่องต่างๆ
	+	15. คุยได้เรื่อยๆแม้ถึงเรื่องที่ยากซับซ้อน Carry the conversation to a higher level.	5			น่าจะปรับเป็น "แลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่ยากซับซ้อน"
	+	16. หัวไว Catch on to things quickly.	4	1		
	+	17. สามารถจัดการกับข้อมูลมากมายได้ Can handle a lot of information.	5			น่าจะปรับเป็น "สามารถใช้ความรู้ที่หลากหลาย"
	+	18. เก่งหลายอย่าง Am good at many things.	4	1		มีความสามารถในหลายๆด้าน, น่าจะปรับเป็น "มีความรอบรู้"
	+	19. ชอบอ่านเรื่องยาก ทำทาย Love to read challenging material.	4	1		ชอบทำความเข้าใจกับเรื่องที่ย่างยาก ทำทาย
	+	20. ชอบคิดทำอะไรด้วยวิธีใหม่ๆ Love to think up new ways of doing things.	5			

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย

ข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิจัยเรื่อง **บุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขต**

กรุงเทพมหานคร

เรียน ท่านผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน

ท่านเป็นผู้ที่ได้รับเชิญจากผู้วิจัย ให้เข้าร่วมการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา ก่อนที่ท่านจะตกลงเพื่อเข้าร่วมการศึกษาวิจัยดังกล่าว ขอเรียนให้ท่านทราบถึงเหตุผลและรายละเอียดของการวิจัยในครั้งนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษา ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพและศักยภาพทางด้านความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาต่อไป หากท่านตกลงที่จะเข้าร่วมการศึกษาวิจัย ท่านจะได้รับแบบสอบถามซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับนิสัยใจคอเป็นหลัก ไม่มีเนื้อหาที่อ่อนไหวหรือสัมผัสถึงความผิดทางกฎหมายหรือศีลธรรมใดๆ การทำแบบสอบถามทั้งหมดท่านจะเป็นผู้ตอบด้วยตนเอง จะใช้เวลาประมาณ 10 นาที โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 103 ข้อ

อนึ่ง การเข้าร่วมการศึกษานี้ ท่านอาจจะไม่ได้ประโยชน์โดยตรง จะไม่มีค่าตอบแทน หรือค่าชดเชยใดๆ เช่นค่าเสียเวลา หรือค่าเดินทาง การเข้าร่วมการศึกษานี้เป็นไปโดยสมัครใจ ท่านมีสิทธิที่จะตอบหรือไม่ตอบข้อคำถามข้อใดก็ได้ หรือท่านอาจปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัยโดยส่งแบบสอบถามเปล่าก็ได้โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผลและจะไม่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนหรือการวัดผลต่อท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยในรายบุคคล จะเปิดเผยเฉพาะในรูปผลสรุปของการวิจัยเท่านั้น

และเพื่อให้แบบวัดที่ใช้มีความเที่ยงตรงจากการทดสอบซ้ำ ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือ หากผู้เข้าร่วมวิจัยท่านใดยินดีในการตอบแบบสอบถามเฉพาะส่วนที่ 2 ซ้ำในอีกประมาณ 2 เดือนข้างหน้า โดยกรุณากรอกรหัสประจำตัวนิสิตนักศึกษา ในหน้าสุดท้าย หากท่านใดไม่สะดวกในการทำซ้ำ ก็ไม่จำเป็นต้องกรอกรหัสประจำตัวนิสิตนักศึกษา และตอบแบบสอบถามครั้งนี้เพียงครั้งเดียว

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามตามความเป็นจริง หากมีปัญหาหรือข้อสงสัยใดๆ กรุณาติดต่อ นายจักรพันธ์ จตุพรพันธ์ หมายเลขโทรศัพท์ 081-657-2345 ซึ่งยินดีให้คำชี้แจงแก่ท่านทุกประการ

หากท่านมีข้อร้องเรียนทางด้านจริยธรรมการวิจัย กรุณาติดต่อ สำนักงานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย ตึกอานันท์มิตล ชั้น 3 โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนพระราม 4 ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หมายเลขโทรศัพท์ 02-256-4455 ต่อ 14 หรือ 15 ในเวลาราชการ

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ ที่นี้

นายจักรพันธ์ จตุพรพันธ์

นิสิต สาขาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผศ.ดร.นพ.ชัยชนะ นิ่มนวล

อาจารย์ที่ปรึกษา ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

ส่วนที่ 1 : แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง: โปรดกาเครื่องหมาย หรือ ลงในช่อง ตัวเลือกของแต่ละข้อ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงมากที่สุด ถ้าหากท่านไม่แน่ใจให้ตอบสิ่งที่ท่านคิดว่าใกล้เคียงที่สุด

1. อายุ

..... ปี¹

2. เพศ

ชาย ¹หญิง ²

3. คณะ

แพทยศาสตร์ ¹วิศวกรรมศาสตร์ ²สถาปัตยกรรมศาสตร์ ³วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ⁴บริหารธุรกิจ ⁵จิตวิทยา ⁶นิเทศศาสตร์ ⁷นิติศาสตร์ ⁸ศิลปศาสตร์ ⁹

4. สังกัดของโรงเรียนในระดับมัธยมปลาย

โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ¹โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ²โรงเรียนเอกชน ³อื่นๆ (โปรดระบุ)..... ⁴

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPA)ในระดับมัธยมปลาย

ต่ำกว่า 2.00 ¹ระหว่าง 2.01-2.50 ²ระหว่าง 2.51-3.00 ³ระหว่าง 3.01-3.50 ⁴ระหว่าง 3.51-4.00 ⁵

6. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ¹มัธยมศึกษาตอนต้น ²มัธยมศึกษาตอนปลาย ³อาชีวศึกษา / อนุปริญญา ⁴ปริญญาตรี ⁵สูงกว่าปริญญาตรี ⁶อื่นๆ (โปรดระบุ) ⁷

7. ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ¹มัธยมศึกษาตอนต้น ²มัธยมศึกษาตอนปลาย ³อาชีวศึกษา / อนุปริญญา ⁴ปริญญาตรี ⁵สูงกว่าปริญญาตรี ⁶อื่นๆ (โปรดระบุ) ⁷

ส่วนที่ 2 : แบบวัดบุคลิกภาพและความคิดสร้างสรรค์

คำชี้แจง: กรุณา วงกลมล้อมรอบตัวเลขในแต่ละข้อที่บรรยายตัวเองอย่างที่คุณเป็น โดยแต่ละข้อมีตัวเลือก 5 ระดับ ได้แก่ 1 = ไม่ตรงเลย, 2 = ไม่ค่อยตรง, 3 = ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง, 4 = ค่อนข้างตรง และ 5 = ตรงที่สุด

ฉัน...	ไม่ตรงเลย	ไม่ค่อยตรง	ตรงบ้างไม่ตรงบ้าง	ค่อนข้างตรง	ตรงที่สุด
1.เป็นสีสันของงานเลี้ยง	1	2	3	4	5
2.รู้สึกคนทั่วไปน่าดูถูก	1	2	3	4	5
3.เตรียมตัวพร้อมเสมอ	1	2	3	4	5
4.เครียดง่าย	1	2	3	4	5
5.มักรู้สึกอึดอัดเมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น	1	2	3	4	5
6.ง่าย ๆ สบาย ๆ เป็นส่วนใหญ่	1	2	3	4	5
7.เข้าใจเรื่องที่เป็นนามธรรมได้ยาก	1	2	3	4	5
8.รู้สึกสบาย ๆ เมื่ออยู่ท่ามกลางคนอื่น	1	2	3	4	5
9.ไม่สนใจปัญหาของผู้อื่น	1	2	3	4	5
10.ใส่ใจรายละเอียด	1	2	3	4	5
11.ซีงกังวล	1	2	3	4	5
12.มีจินตนาการกระฉ่างชัด	1	2	3	4	5
13.เงียบ ๆ ไม่แสดงออก	1	2	3	4	5
14.เห็นอกเห็นใจผู้อื่น	1	2	3	4	5
15.น้อยครั้งที่รู้สึกหดหู่	1	2	3	4	5
16.ไม่สนใจเรื่องที่เป็นนามธรรม	1	2	3	4	5
17.มักเริ่มคุยกับคนอื่นก่อน	1	2	3	4	5
18.ไม่ค่อยแคร์ความรู้สึกของคนอื่น	1	2	3	4	5
19.จัดการงานให้เสร็จโดยไม่รีรอ	1	2	3	4	5
20.อารมณ์ถูกกระทบกระเทือนได้ง่าย	1	2	3	4	5
21.มีไอเดียสุดยอดเยี่ยม	1	2	3	4	5
22.มักไม่มีเรื่องจะพูด	1	2	3	4	5
23.อ่อนโยน	1	2	3	4	5
24.ลืมเก็บของเข้าที่บ่อย ๆ	1	2	3	4	5
25.อารมณ์มั่นคง	1	2	3	4	5

ฉัน...	ไม่ตรง เลย	ไม่ค่อย ตรง	ตรงบ้าง ไม่ตรง บ้าง	ค่อนข้าง ตรง	ตรง ที่สุด
26.ไม่มีจินตนาการแจ่ม ๆ	1	2	3	4	5
27.คุยกับใครๆก็ได้เมื่ออยู่ในงานเลี้ยง	1	2	3	4	5
28.ไม่ค่อยสนใจใครๆ	1	2	3	4	5
29.ชอบความมีระเบียบ	1	2	3	4	5
30.อารมณ์เสียง่าย	1	2	3	4	5
31.เข้าใจอะไรได้เร็ว	1	2	3	4	5
32.ไม่ชอบเป็นจุดสนใจ	1	2	3	4	5
33.ให้เวลากับคนอื่น ๆ	1	2	3	4	5
34.หลีกเลี่ยงงานในความรับผิดชอบ	1	2	3	4	5
35.แทบจะไม่เคยรู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ	1	2	3	4	5
36.ไม่มีปัญหาถ้าต้องเป็นจุดสนใจ	1	2	3	4	5
37.คนอื่นทำความรู้จักฉันได้ยาก	1	2	3	4	5
38.ปฏิบัติตามตารางเวลา	1	2	3	4	5
39.อารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย	1	2	3	4	5
40.เงียบเมื่ออยู่ท่ามกลางคนแปลกหน้า	1	2	3	4	5
41.จับความรู้สึกของคนอื่นได้	1	2	3	4	5
42.ละเลยหน้าที่ตัวเอง	1	2	3	4	5
43.เป็นคนโกรธยาก	1	2	3	4	5
44.จินตนาการถึงอะไรๆไม่ค่อยออก	1	2	3	4	5
45.เป็นมิตรกับคนอื่นได้ง่าย	1	2	3	4	5
46.เคยเมยต่อความรู้สึกของผู้อื่น	1	2	3	4	5
47.งานของฉันต้องเป๊ะ / สมบูรณ์แบบ	1	2	3	4	5
48.อารมณ์แปรปรวนอยู่บ่อยๆ	1	2	3	4	5
49.ใช้เวลาตรึงตรองกับสิ่งต่างๆ	1	2	3	4	5
50.เข้าไปพูดคุยกับคนอื่นก่อนไม่ค่อยเป็น	1	2	3	4	5
51.ทำให้ผู้อื่นรู้สึกผ่อนคลายได้	1	2	3	4	5
52.ใช้เวลาโดยเปล่าประโยชน์	1	2	3	4	5
53.หงุดหงิดง่าย	1	2	3	4	5
54.หลีกเลี่ยงการอ่านเรื่องที่ซับซ้อน	1	2	3	4	5
55.ได้ถามสารทุกข์สุกดิบของคนอื่น	1	2	3	4	5

ฉันท...	ไม่ตรง เลย	ไม่ค่อย ตรง	ตรงบ้าง ไม่ตรง บ้าง	ค่อนข้าง ตรง	ตรง ที่สุด
56.ทำตามแผนที่วางไว้	1	2	3	4	5
57.รู้สึกหดหู่อยู่บ่อยๆ	1	2	3	4	5
58.มีความคิดหลากหลาย	1	2	3	4	5
59.ไม่ใช่คนช่างคุย	1	2	3	4	5
60.รู้ว่าจะปลอบคนอื่นอย่างไร	1	2	3	4	5
61.ทำอะไรครึ่งๆกลางๆ	1	2	3	4	5
62.โกรธง่าย	1	2	3	4	5
63.จะไม่คิดวิเคราะห์เจาะลึกลงในเรื่องต่างๆ	1	2	3	4	5
64.รู้วิธีสร้างเสน่ห์จับใจคน	1	2	3	4	5
65.จะไม่หยุดถ้าทุกอย่างยังไม่ดีสมบูรณ์แบบ	1	2	3	4	5
66.ตื่นตกใจง่าย	1	2	3	4	5
67.แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงเรื่องที่ยากซับซ้อน	1	2	3	4	5
68.เก็บกอดความรู้สึกของตัวเอง	1	2	3	4	5
69.เข้าได้ดีกับคนเกือบทุกคน	1	2	3	4	5
70.รู้สึกถูกกดดันได้ง่าย	1	2	3	4	5
71.หัวไว	1	2	3	4	5
72.รู้สึกสบายๆเมื่ออยู่กับคนอื่น	1	2	3	4	5
73.พูดดีกับทุกคน	1	2	3	4	5
74.วางแผนและทำตามแผนอย่างเคร่งครัด	1	2	3	4	5
75.มักถูกอารมณ์ครอบงำ	1	2	3	4	5
76.สามารถจัดการกับข้อมูลมากมายได้	1	2	3	4	5
77.รักสันโดษ	1	2	3	4	5
78.แสดงความซาบซึ้งใจเมื่อได้รับการช่วยเหลือ	1	2	3	4	5
79.ปล่อยให้ห้องรก	1	2	3	4	5
80.มักเข้าใจว่าคนอื่นว่าร้ายตนเอง	1	2	3	4	5
81.เก่งหลายอย่าง	1	2	3	4	5
82.คิดถึงผู้อื่นก่อน	1	2	3	4	5
83.ชอบความมีระเบียบเรียบร้อย	1	2	3	4	5
84.หมกมุ่นอยู่แต่ปัญหาของตัวเอง	1	2	3	4	5
85.ชอบอ่านเรื่องซับซ้อน ทำทนาย	1	2	3	4	5

จัน...	ไม่ตรง เลย	ไม่ค่อย ตรง	ตรงบ้าง ไม่ตรง บ้าง	ค่อนข้าง ตรง	ตรง ที่สุด
86.มีทักษะในการจัดการกับสถานการณ์ทางสังคม	1	2	3	4	5
87.ชอบช่วยเหลือคนอื่น	1	2	3	4	5
88.ชอบเก็บข้าวของให้เข้าที่เข้าทาง	1	2	3	4	5
89.ขี้บ่น	1	2	3	4	5
90.ชอบคิดทำอะไรด้วยวิธีใหม่ๆ	1	2	3	4	5
91.เวลามีการประชุม มักเสนอความคิดแปลกใหม่ ไปจากผู้อื่น	1	2	3	4	5
92.เชื่อว่าทักษะต้องมาจากการลงมือปฏิบัติ และ ในที่สุดก็จะเก่งขึ้น	1	2	3	4	5
93.หากทำงานครั้งแรก จะเปิดใจที่จะศึกษา ของคนอื่น แล้วนำสิ่งดีๆมาปรับใช้	1	2	3	4	5
94.ใส่ใจในรายละเอียดเพื่อให้งานมีคุณภาพมาก ขึ้น	1	2	3	4	5
95.มีความคิดที่อยากเริ่มทำสิ่งใหม่ๆที่คนอื่นไม่ เคยทำ	1	2	3	4	5
96.สามารถคิดได้ตอบเพื่อนได้อย่างว่องไว และ อธิบายได้อย่างละเอียด	1	2	3	4	5
97.มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพราะนึกถึงผลกระทบที่ จะเกิดขึ้นด้วยเสมอ	1	2	3	4	5
98.สนใจ เสาะหา เรียนรู้ และแบ่งปัน ประสบการณ์กับผู้อื่น	1	2	3	4	5
99.ช่างสังเกต มักจะคิดและทำสิ่งต่างๆอย่างรอบ ด้านละเอียดลออ	1	2	3	4	5
100.เป็นนักขายความคิด เพราะมีความคิดดีๆผุด ขึ้นมาอยู่เสมอ	1	2	3	4	5
101.ชอบศึกษาสิ่งต่างๆอย่างลึกซึ้ง ทั้งจากเอกสาร และตำรา	1	2	3	4	5
102.เวลาประชุมกลุ่มทำงาน บ่อยครั้งที่มักจะคิด อะไรได้ก่อนคนอื่น	1	2	3	4	5
103.กระตือรือร้น และใฝ่รู้สิ่งต่างๆอยู่เสมอ	1	2	3	4	5

รหัสประจำตัวนิสิตนักศึกษา..... (เฉพาะผู้ที่ยื่นคำตอบแบบสอบถามซ้ำใน 2 เดือนข้างหน้า)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นายจักรพันธ์ จตุพรพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ.2519 จังหวัดสงขลา ปัจจุบันอายุ 36 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อ พ.ศ.2539 การศึกษาระดับปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2547 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง ผู้จัดการแผนกควบคุมกระบวนการผลิต บริษัท วายเคเค (ประเทศไทย) จำกัด และเข้าศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา สุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2553